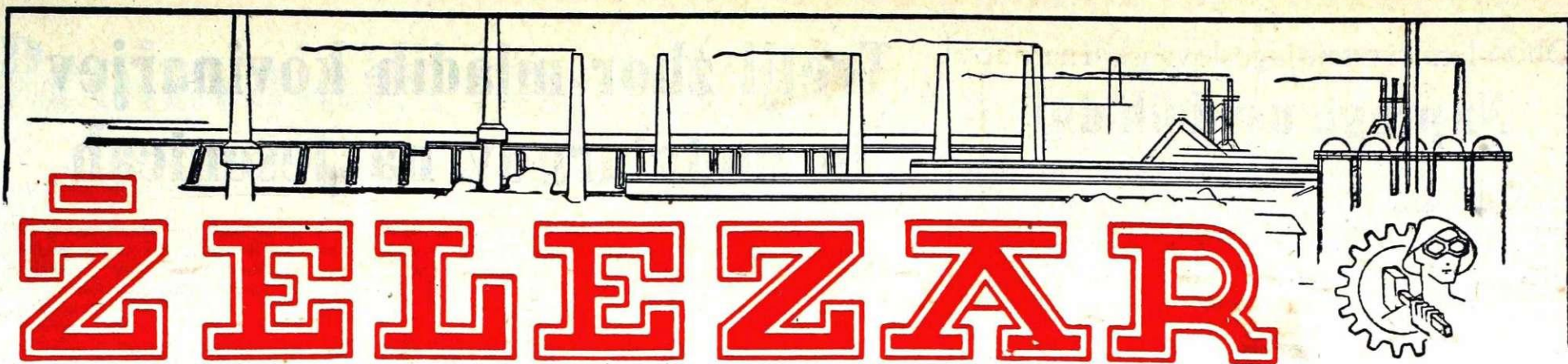

ŽELEZAR

JESENICE, 6. APRILA 1961

7. ŠTEVILKA

LETNIK III

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

XIII. REDNA LETNA SKUPŠČINA SINDIKALNE PODRUŽNICE ŽELEZARNE JESENICE

Proizvajalci naj odločajo

V zadnji številki časopisa **Železar** smo naše bralce seznanili z izvlečki obširnega poročila predsednika Izvršnega odbora sindikalne podružnice, **tov. Lomovška**, na 13. redni letni skupščini sindikalne organizacije Železarne Jesenice. V današnji številki pa objavljamo nekaj izvlečkov iz razprave članov kolektiva.

Na že omenjeni skupščini sindikalne podružnice je o važnih problemih razpravljalo okrog 20 članov našega kolektiva in gostov. V svojih razpravah so go-

vorniki ugotavljali dosežene uspehe in opozorili na nekatere probleme, ki jih bo treba rešiti v bližnji prihodnosti.

še nismo prišli tako daleč, da bi lahko rekli: »Tudi moja beseda nekaj velja.«

Zanimiva je bila njegova razprava o nagrajevanju, kjer pravi, da naši instrumenti še vedno bazirajo na kvantiteti. Smo kolektiv, ki mora proizvajati kvalitetne izdelke, zato bo treba tudi cenike v proizvodnih ekonomskih enotah popraviti. Zdaj že vemo, da s kvantiteto ne pridemo nikamor naprej.

V svoji razpravi je omenjal tudi družbeni standard. V poročilu tov. predsednika je rečeno, da so se plače v povprečju dvignile od 24 do 30.000 din, toda vedeti moramo, da so se tudi cene življenjskim artiklom močno povečale in da še vedno ni pravega razmerja med povprečnim zaslužkom in cenami. Predlog tov. predsednika, da napravimo primerno analizo s področja razvoja družbenega standarda na Jesenicah, je umesten in ga bo treba upoštevati.

Vsak naj bo plačan za svoje delo

Tov. Zdravko Črv, predsednik CDS. Kljub temu, da smo nagrajevanje po enoti izdelka uvedli šele pred letom dni, že ugotavljamo prve rezultate in uspehe. Tako smo v lanskem letu izplačali 400 milijonov din osebnih dohodkov več, zaradi povečane proizvodnje, ker delavci že ugotavljajo, da je tak način nagrajevanja bolj vzpodbuden. Seveda so še pomanjkljivosti in zato je CDS naročil komisiji za nagrajevanje, naj prouči organizacijo in ekonomiko nagrajevanja v podjetju. Zdaj se že kaže potreba, da približamo nagrajevanje po enoti izdelka neposrednim proizvajalcem, tako, da bodo delali za sebe, ne pa za drugega.

Tov. Črv je govoril še o zborih proizvajalcev po obratih in meni, da bi morala komisija tem zborom

rom določiti organizacijsko obliko, da bodo res dejavni, imeti pa bodo morali tudi materialno osnovo. V kolikor materialne osnove zborom proizvajalcev v obratih ne bomo zagotovili, potem uspeha ne bo. V nadaljevanju svoje razprave se je tov. Črv strinjal s pripomba-

mi tov. Koširja glede ustanovitve ODS v predračunski enoti. Seveda bo ta ODS moral imeti tudi materialno osnovo, to je tisto, kar ustvarja. Ob zaključku je tov. Črv načel še vprašanje rekonstrukcije v železarni in pošiljanja ljudi na prakso v inozemstvo.

O nadaljnji decentralizaciji podjetja

Tov. Dante Jasnič, direktor kadrovskega sektorja, se je v svoji razpravi dalj časa zadržal pri problematiki organov delavskega upravljanja. Tov. Jasnič trdi, da

rekonstrukcije, kljub temu, da vsi vemo, da to pomeni za vsa naša skupnost 34 milijard. Če bomo tako delali, tudi v prihodnje, potem zbori proizvajalcev ne bodo

Tudi v splošnem sektorju delavsko upravljanje

Tov. Anton Košir, podpredsednik sindikalne podružnice v predračunski enoti, je v svoji razpravi

načel problem, ki se nanaša na delavsko upravljanje v tej enoti. Znano je, da v predračunski enoti še vedno nimajo organa, ki bi na CDS obravnaval sicer zelo pestro problematiko te enote. V splošnem sektorju je zaposlenih 900 članov kolektiva, zato ne moremo dopustiti, da v tej enoti ne bi imeli organa z določenimi pravicami. V tem sektorju so zaposleni sodelavci, ki delajo za ostale ekonomske enote in zato nam tudi ne more biti vseeno, kako delajo. Tov. Košir je predlagal, da bi v doglednem času tudi v splošnem sektorju ustanovili organ, ki bi lahko uveljavljal vse tisto, kar v tem sektorju potrebujejo. Če bo tudi V. ekonomska enota imela svoj delavski svet, potem ne bo več nepotrebnih pripomb in razprav, kakršnih smo navajeni iz prejšnjih let, češ da v tej enoti ne zaslužijo tega, kakor drugi. Vprašanje ustanovitve organa v predračunski enoti bi morali rešiti vzporedno z nadaljnjo decentralizacijo organov delavskega upravljanja v podjetju.

Polde Lomovšek, predsednik sindikalne podružnice

Več pozornosti proizvodnji trafo pločevine

Tov. Franc Malej, predsednik sindikalnega odbora v obratu Javornik II, je opozoril na problem proizvodnje trafo pločevine v valjarni 1300 na Javorniku. Kakor pravi tov. Malej smo za dograditev hladne valjarne v tem obratu porabili eno milijardo dinarjev. Kljub temu, da so hladno valjarne zgradili že pred štirimi leti, dela v tem oddelku samo pet ljudi. Uprava podjetja bi morala zagotoviti, da bi bilo v tem oddelku zaposlenih vsaj 20 ljudi. Položaj v zvezi s proizvodnjo trafo pločevine ni najboljši. Za 500 ton

trafo pločevine bi morala jeklar na vlti najmanj 1000 ton ingotov. Kljub temu pa ne bi izvaljali niti 500 ton trafo pločevine. Da bi stanje izboljšali in da bi lahko začeli z redno in nemoteno proizvodnjo trafo pločevine, bo treba določiti nekaj ljudi, ki naj bi si ogledali potek proizvodnje trafo pločevine v inozemstvu. Vodstvo podjetja naj presodi, kaj je bolj rentabilno: ali pošljemo tri delavce za mesec dni na prakso v inozemstvo, ali pa da v jeklarni vlijejo 1000 ton ingotov, od katerih bi dobili samo 500 ton pločevine.

Do veljave naj pride volja neposrednih proizvajalcev

Tov. Franc Pukl, predsednik sindikalne podružnice EE valjarni, je v svoji razpravi ugotovil, da je njihova EE prevelika in da bi kazalo organizirati ekonomske

enote po obratih. Kljub temu, da smo na področju delavskega upravljanja dosegli lepe uspehe, se neposredni proizvajalci še vedno ne počutijo kot upravljavci in

Z letošnje sindikalne skupščine

Delegati in gostje na sindikalni skupščini Železarne Jesenice

obiskani, kljub temu, da vsi želimo, da bi volivci razpravljali o zadevah, ki jih zanimajo in jih morajo tudi poznati.

V prihodnje bodo morali člani CDS bolj pogosto poročati svojim volivcem — proizvajalcem, toda ne samo s svojih osebnih stališč, premalo se zavedajo, da so upravljalci vsega podjetja. Naš CDS čuti premajhno odgovornost, da bi polagal obračun dela pred kolektivom in še vedno se dogajajo primeri, da pozabljamo na kolektiv. To velja tudi za naše obratne delavske svete. V zadnjem času zelo pogosto govorimo o decentralizaciji, vendar tu nismo enotni. Morda se bojimo, da bi izgubili iz rok komandiranje in ukazovanje, ali pa da bi izgubili svoje položaje.

V drugem delu svoje razprave je tov. Jasnič načel zelo kritično vprašanje glede kadrov in sploh zaposlovanja ljudi v podjetju. V lanskem letu je bilo sprejeto v podjetje 1.138 delavcev in uslužbencev, v istem času pa je odšlo iz podjetja 1.010 ljudi. Če prištetimo še 550 prestopov znotraj podjetja, potem se nikar ne čudimo, če kvaliteta proizvodnje ni taka, kot bi morala biti. Znano je, da je v našem podjetju 700 prošenj za dodelitev stanovanj, ki so jih pri stanovanjski komisiji vložili člani našega kolektiva. (Nadaljevanje na 3. strani)

Ob 20-letnici vstaje jugoslovanskih narodov Na pragu usodnih dni

Fašizem na pohodu: italijanska okupacija Etiopije, požar v Španiji, prižgan z Mussolinijevim in Hitlerjevim orožjem in z vatikanskim blagoslovom, Hitlerjeva okupacija Avstrije, Sudetov in Češke, fašizacija Madžarske, namerna slepota evropske diplomacije zaradi »strahu pred komunistično nevarnostjo« opogumlja Hitlerjev pohlep, dokler se le-ta 1. septembra 1939 z nemškim napadom na Poljsko ne spremeni v začetek druge svetovne vojne. Hitler triumfira s svojo »bliskovito vojno«. Prva polovica 1940 leta prinese Hitlerju zmage nad Norveško, Belgijo, Nizozemsko in Francijo. Nemška premoč v zraku triumfira nad Anglijo. Mussolini prižge vojno požar v Grčiji. Fašistična diplomacija si podreja evropske države. Madžarska, Rumunija in Bolgarija pristopijo k fašistični osi Rim - Berlin. Politika jugoslovanske buržoazije se preusmerja že od leta 1934 od zahodne usmeritve k fašistični. Nemški kapital izpodriva zahodni kapital in postaja leglo pete kolone. Stiki med jugoslovansko protiljudsko vlado in fašističnimi velesilama Italijo in Nemčijo so vse bolj prijateljski, kljub ljudskemu negodovanju proti taki politiki. Jugoslovanska vlada se pripravlja na javni pristop k fašistični osi Rim - Berlin in na fašizacijo Jugoslavije. Pripravlja se s terorjem proti naprednim protifašističnim razpoloženim silam, ki kljub zmagovalnemu fašističnemu pobodu po Evropi naraščajo.

Porast protifašističnih sil v Jugoslaviji je zasluha ilegalne Komunistične partije, ki se je prav na pragu usodnih dni za naše narode konsolidirala in zavzela vodilno vlogo v protifašističnem odporu množic. V številnih stavkah od leta 1933 dalje zavzema KPJ ponovno organizatorsko in vodilno vlogo v boju delavskega razreda. Dokaz za to je tudi generalka stavka jeseniškega delavstva julija 1935 in stavka lesčanskega delavstva maja istega leta. Posledica julijske stavke je akcijska enotnost jeseniškega delavstva, ki se manifestira v Medstrokovnem akcijskem odboru, ustanovljenem na pobudo komunistov. Jeseniški Medstrokovni akcijski odbor združuje v svojem okoliščju delavstvo, organizirano v SMRJ, JSZ in NSZ. Sodelovanje v tem odboru odbije samo Zveza združenih delavcev, desno krilo klerikalno usmerjenega delavstva, ki je izstopilo iz JSZ in se združilo v profašistični ZZZ, najsihkejši strokovni organizaciji na Jesenicah in filiali vladnega Jugorasa. Toda ta strokovna organizacija, ki uživa vso podporo oblasti in Kranjske industrijske družbe, ne more paralizirati delovanja Medstrokovnega akcijskega odbora, ki je kot prvo točko svojega programa postavil neizprosni boj proti fašizaciji strokovnih in drugih delavskih organizacij in društev in postal osnova ljudskofrontnemu političnemu gibanju na Jesenicah, ki se je kasneje manifestiralo na listi delovnega ljudstva pri občinskih volitvah in postalo jedro protifašističnega gibanja. Z njegovo pomočjo prodira med jeseniško prebivalstvo resnica o Španiji, kamor je odšlo olerog dvajset jeseniških borcev. Njegova zasluga je močno protifašistično razpoloženje prebivalstva v času češkoslovaške krize in pri odločitvi Hitlerjeve pete kolone, ki je uživala vso zaščito oblasti in KID ter postajala v času Hitlerjevih pohodov po Evropi vse bolj objestna, nasilna in zahtevna.

Oblasti je protifašistično gibanje trn v peti. Oblast se zaveda, kako je glavna gibalna sila tega gibanja. Zato prav v času svojih priprav za pristop k fašistični osi zaostri boj proti komunistom in vidnim borcem proti fašizmu. Februarja 1940 ustanovi taborniške v Bileci, kamor internira med drugimi tudi nekaj gorenskih komunistov. Toda protifašističnega gibanja ne more zavreti. Kot množičen dokaz tega gibanja na Jesenicah je 1.600 podpisov na peticiji, ki so jo jeseniški delavci poslali banski upravi in s katero so zahtevali, da oblast omogoči vrnitev španskim borcem v domovino brez represalij. Oblast se

za to peticijo ne zmeni, marveč izrabi ta protest in protest jeseniškega delavstva proti tabornišku v Bileci, za razpust delavskega kulturnega društva »Enakost« na Jesenicah, »Vzajemnosti« v Lescah in Društva kmečkih fantov in deklet v Bohinju.

Teror s strani oblasti ne poneha. V času, ko v Zagrebu tajno zaseda zgodovinska V. konferenca KPJ, znana po svojih daljnovidnih sklepih, oblast pripravlja nove ukrepe proti delavskim organizacijam, ki so nosilke protifašističnega odpora v Jugoslaviji. Tako konec decembra 1940 razpusti sindikate URSSJ, januarja 1941 pa pod krinko »orožnih vaj« internira več sto vidnih delavskih funkcionarjev v taborniške Medjurečje pri Ivanjici, med njimi tudi delavce z Jesenic, Javornika, Mojstrane, Gorij in Bohinja.

Cvetković - Mačkov režim je prepričan, da se je s temi in podobnimi ukrepi utrdil dovolj za nameravani pristop k osi Rim - Berlin in za fašizacijo Jugoslavije. Toda kljub množičnim internacijam partijske organizacije okrepi svojo dejavnost in posreduje članstvu zgodovinske sklope V. državne konference KPJ. Te sklope pretresa 2. februarja 1941 tudi obožna konferenca KPJ jeseniškega okrožja na zasedanju pri Puklu na Lipcah pri Blejski Dobravi v prisotnosti tovarišev Borisa Kidriča in Aleša Beblerja. O teh sklepih razpravlja tudi sklojevska konferenca na Poljanah v prisotnosti Borisa Kraigherja, a jo izsede gorjanski žandarji in udeležence konference aretirajo, jih zapro v radovljiške zapore, nato pa v ljubljanske, kjer ostanejo vse do 6. aprila 1941.

V kasni samoprepari je Cvetković - Mačkov režim delal svoje fašistične načrte, je dokazal 25. marec 1941, dan, ko je jugoslovanska protiljudska vlada objavila svoj pristop k fašističnemu paketu. Še pred beograjskim pučem so se dne 25. in 26. marca začele v Ljubljani množične demonstracije proti tej sramoti, s katero je Cvetković - Mačkov vlada hotela omadeževati čast jugoslovanskih narodov. Dne 27. marca 1941, na dan, ko je padel ta protiljudski režim, so izbruhnile demonstracije tudi na Gorenjskem. Množične so bile zlasti na Jesenicah in na Javorniku. Demonstrirali so celo taki, ki so bili vse do 25. marca na strani režima. Sramota, ki jo je storil prosluli režim, jim je odprla oči. Vse Jesenice so demonstrirale in se zgmile v povonke, iz katere so se trgali revolucionarni pa tudi narodnozastavni ozeliki, kakor: »Zahtevamo osvoboditev slovenske Koroške!«, »Dol s pošiljanjem hrane Nemčiji!«, »Zaprte peto kolono!« in podobno. Toda jeseniška policija ni zaprla nobenega petokolonca, marveč je te izrodke celo zaščitila, zato pa je zaprla tri delavce na Javorniku zaradi vzkliljanja revolucionarnih gesel.

Miha Klinar

Tretji zbor mladih kovinarjev in metalurgov na Jesenicah

V soboto in nedeljo, 25. in 26. marca, je zasedal v Delavskem domu na Jesenicah 3. zbor mladih metalurgov in kovinarjev Slovenije. Poleg številnih delegatov, saj se jih

dih proizvajalcev z aktualnimi problemi upravljanja, gibanja proizvodnje, nagrajevanja itd. Ceprav je v zadnjih letih precej več mladih delavcev v organih de-

je, da nudi tem upravljavcem možnost izobraževanja na tem področju v obliki posvetovanj, seminarjev, na katerih naj obravnavajo konkretne probleme, ki se pojavljajo v podjetju, zlasti v zvezi s predvideno decentralizacijo delavskega upravljanja, delitve dohodka, večanja storilnosti itd. Na tovrstne seminarje izobraževalnega centra v Bohinju pa naj se pošilja le tiste, ki imajo smisel in veselje do tega dela, nikakor pa ne smemo izbirati kandidatov samo formalno. Ni dovolj, da ima mladina svoje predstavnike v organih delavskega upravljanja, temveč je važno, da ti predstavniki tudi odigrajo vlogo, ki jim je bila poverjena.

Se vedno je nekaj aktivov mladinske organizacije v podjetjih, ki niso ničesar storili, da bi mladim proizvajalcem prikazali družbene perspektive in jih pripravili za radikalno reševanje problemov nagrajevanja v gospodarskih organizacijah. To je vsekakor napačno. Aktivni mladinski organizacij v podjetju bi morali dosledno zasledovati in krepiti sistem kompleksnega nagrajevanja. Le tako bo mogoče odpraviti neštete pomanjklivosti in probleme na tem področju, kajti še vedno se pojavlja kot pereč problem osebno ocenjevanje in nagrajevanje proizvajalcev in predstavljaja 50 do 60 odstotkov merila pri določanju delovnega učinka. (dalje na 3. strani)

Delegati in gostje pred Delavskim domom

je udeležilo zbora 123 iz 65 podjetij, je prisostvovalo tudi precej gostov, med njimi člana predsedstva CK LMS, tov. Jaka Bogataj in Janez Marinišek, predsednik Okrajnega komiteja LMS, tov. Slavko Krvina, predsednik Sindikata kovinarjev Slovenije, tov. Štefan Šauber in predstavniki družbeno političnih organizacij jeseniške komune.

V referatu tovariša Srečka Krča so bili zajeti problemi, ki se nanašajo predvsem na organizacijska vprašanja mladine in njenega dela v delovnih kolektivih ter njenega poglabljanja v gospodarstvo in delavsko samoupravljanje. Že to dejstvo, da se mladina poglablja v ta vprašanja, je vsekakor velik korak naprej in dober rezultat povojnega dela.

Tovariš Krč je v svojem referatu dejal, da je poglabljanje v proces delavskega samoupravljanja v podjetjih in gospodarstvu sploh, ena najvažnejših nalog ljudske mladine. Da poleg prizadevanja za vključevanje kar največ mladine v delavsko upravljanje, skrb za razvijanje takešnih oblik aktivnosti, ki bodo mladim proizvajalcem nudile sodelovanje pri reševanju proizvodnih problemov, dviganju storilnosti in boljšem poslovanju kolektivov. V gospodarskih organizacijah je žal še slabo razvita informativna služba, ki bi omogočala hitrejšo seznanjanje z delom in sklepi organov samoupravljanja, kakor tudi reševanja gospodarske političnih problemov gospodarske organizacije. Naloga mladine je, da razmišlja, kako najhitreje seznaniti širši krog mla-

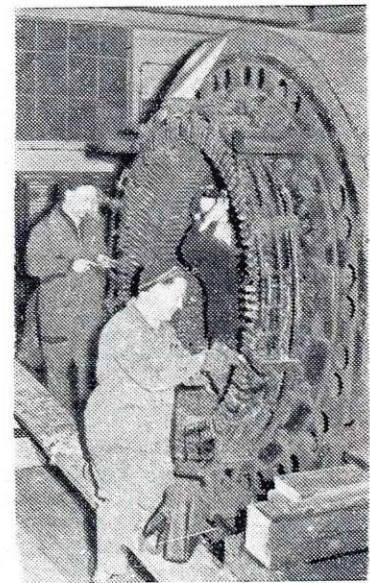
lavskega upravljanja, s tem še vseeno ne moremo biti zadovoljni. Vrste mladih proizvajalcev v organih upravljanja je treba nenehno širiti. Naloga mladinske organizacije pa

Sklepi 12. rednega zasedanja CDS

Poleg razprave o novem pravilniku sodelovanja delavcev pri stanovanjski gradnji, je CDS na 12. rednem zasedanju razpravljal o naslednjih vprašanjih, oziroma sprejel naslednje sklepe:

1. Podaljšal je rok vračila kredita Kresniški industriji apna in Odpadu Ljubljana.

2. Odobril je izplačilo nagrad strokovnjakom, ki so sodelovali pri izdelavi elaborata po programu rekonstrukcij železarne: 10 strokovnjakom po 200.000 din; 8 strokovnjakom po 120.000 din; 27 strokovnjakom po 80.000 din; 23 strokovnjakom po 50.000 din.

Motiv iz navijalnice motorjev na Javorniku

Od nagrad se odštejejo izplačila nadur za to delo in se nagrade ne računajo v osnovno pri izračunu izplačila po enoti izdelka.

3. Na predlog komisije za nagrajevanje je CDS odobril popravek tarifnih postavk: »upravniki Straže«, »pomočnik knjigovodje in zaračunovalec stanarin« in »strokovni knjižničar«.

4. CDS je zadolžil upravni odbor, da izdela izračun in izplača zaostanek enomesečnega izplačila pridnostnega dodatka za mesec maj 1959.

5. V zvezi z novimi določili v sistemu nagrajevanja in z višanjem stopnje proračunskega prispevka od 13 na 15 odstotkov ter

dopolnilnega proračunskega prispevka od 1,04 na 1,20 odstotka je CDS sklenil, da se za kritje teh izplačil odgovarjajoče povečajo bruto postavke, dočim neto postavke ostanejo nespremenjene. To velja do novega pravilnika o delitvi čistega dohodka.

6. Celotno vprašanje nagrajevanja v komunalnem oddelku naj se reši z reorganizacijo tega oddelka.

7. CDS je potrdil predlog o zaščitnih sredstvih in delovnih oblekah ter priporočil komisijam HTZ pri ODS, naj svoje delo pri določanju normativov zaščitnih sredstev vskladijo s komisijo HTZ pri CDS.

8. CDS je na predlog komisije za kadre ponovno sprejel v železarno tov. Hasana Besića in Husnija Crnkica, ni pa sprejel tov. Jožica Kopavnika, Mustafa Husića, Čamila Nasić, Asima Osmančević in Ibrahima Crnojević.

9. Predlog, naj se dva stanovanjska bloka, dograjena do 3. faze (do strehe) odstopita stanovanjskemu skladu, da jih dogradi in zato razpolaga z odgovarjajočim številom stanovanj, je CDS zavrnil.

10. CDS se strinja, da se nerednim plačkom naših dobav materiala dobavlja proti plačilu preko bariranih čekov.

VALJAVCI »SIEMAGA« NAJ GREDO NA PRAKSO

Moderno Siemag valjčno ogrodje z vso mehanizacijo še ne more zagotoviti dovolj vložnega materiala za izdelavo bele pločevine. To je problem, ki je že lansko leto močno zavrl predelovalne obrate pri izpolnjevanju letnih proizvodnih nalog. Številni zlomi delovnih valjev in pomanjkanje letih, je glavni vzrok nerednemu obratovanju valjavskega ograda, ki trenutno ne obratuje z vso zmogljivostjo ali pa celo miruje, kar predstavlja za vse podjetje precejšnjo denarno izgubo. Po izčrpnih analizah in daljših razpravah sta vodstvo ekonomske enote in uprava podjetja prišla do zaključka, da bo potrebno poleg zagotovitve zadostnega števila delovnih valjev, omogočiti valjavcem tega stroja tudi daljšo prakso v inozemskih valjarnah, kjer uspešno valjajo z istimi stroji. Ta ukrep je prav gotovo potreben in koristen, nastaja le vprašanje, zakaj valjavci niso šli na prakso že prej, ko so ogrodje montirali.

POZIV

Že od nekdaj so bile železarske Jesenice bogate tradiciji revolucionarnega delavskega gibanja in borb za njihov obstanek. Zato nam ne more biti vseeno, če gre zgodovina delavstva v pozabo. Ohranimo našim potomcem spomin na herojsko borbo jeseniških železarjev, ki so s svojim revolucionarnim delom in borbo kazali pot in bili vzgled vsem, ki so se borili proti izkoriščanju in zatiranju delavskega razreda. Mnogo jih je še med vami, ki hranite predmete, ki spominjajo na dogodke iz preteklosti in zgodovino železarstva.

Da se vse to ohrani našim potomcem, je upravni odbor Muzeja Železarne Jesenice sklenil, da v svojih oddelkih zbere vse predmete, ki spominjajo na razvoj podjetja. V socialnem oddelku bi prikazali celotni razvoj političnih grupacij na Jesenicah. V zbranem gradivu bi bil pregled, kako je tedanja buržuazna družba in kapital umetno razdvajal delavstvo, da je laže uveljavljal svoje profitarke namene. Z raznimi politič-

nimi grupacijami je razdvajal solidarnost delavstva, da bi pozabljalo na osnovne pravice in se izgubljalo v medsebojnem trenju.

Sele leta 1941 je Komunistična partija s svojo dosledno borbo združila jeseniški proletariat v skupno obrambo domovine in izvojevala dokončno zmago nad okupatorjem in domačimi kapitalisti ter povedla jeseniško delavstvo v svetlejšo bodočnost.

Zato pozivamo vse Jeseničane in okoličane, da pomagajo v tej akciji in oddajo vse predmete, ki jih še posedujejo kot: slike, važne zapisnike sej, sestankov in zborovanj, ki govorijo o razvoju in delu posameznih strank. Prav tako tudi vse predmete, ki so vam še ostali iz davnine od vaših prednikov in spominjajo na preteklost. Vse to gradivo naj bo nema priča na temno preteklost delavske razdvojenosti železarskih Jesenic. S tem boste naredili veliko uslugo skupnosti in našim potomcem.

Socialni oddelek
STALNE RAZSTAVE

Proizvajalci naj odločajo

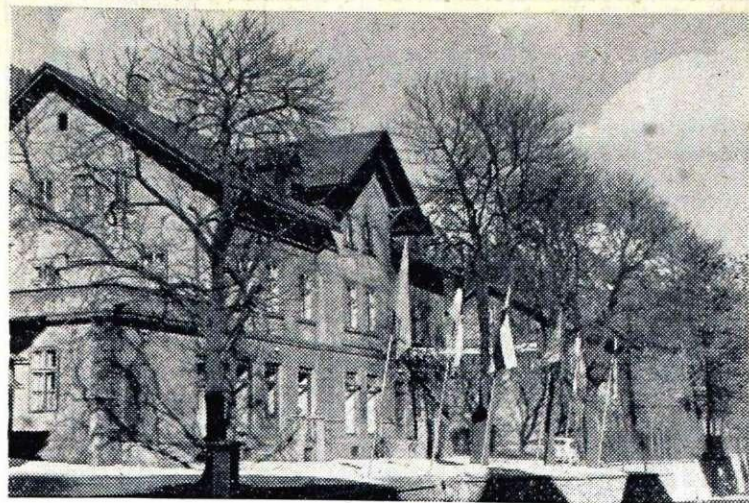
(Nadaljevanje s 1. strani)

Premalo se zanimamo za tiste člane, ki živijo v slabih razmerah v barakah. Teh je 533. V podjetju smo zmogni organizirati celotni tehnično operativni aparat. Tudi z nabavo strojev nimamo posebnih težav. Če se odločimo za število stanovanjskih blokov, ki naj bi jih zgradili in število zmanjšamo od 6 na 3 bloke, nikoli ne

pomislino na posledice. Sredstva so, vendar je vprašanje, ali je bolje, če vložimo v prihodnjih desetih letih 34 milijard za nove strojne naprave in da v istem času pustimo več kot 500 ljudi v barakah, za katere pa ne moremo trditi, da bodo spričo razmer, v katerih stanujejo, lahko postali dobri delavci. O teh problemih vse premalo govorimo.

ster je komandant. Ali ima to kaj skupnega s socialističnimi odnosi? Nič! Doseči moramo to, da bo mojster dobil svojo avtoriteto le v primeru, če bo sposoben operativno delavec na svojem delovnem področju, ne pa na ta način, da bo svojo avtoriteto pridobil z dajanjem osebnih ocen delavcem, ki so mu podrejeni.

O razpravah ostalih govornikov bi lahko še veliko napisali, vendar nam to ne dopušča prostor. Zadoštuje naj zaključna pripomba, da je bila razprava na letošnji skupščini sindikalne podružnice živahna, plodna in koristna.

Delavski dom ob prazničnih dneh

Organi delavskega upravljanja

Tov. Karel Pogačar, predsednik upravnega odbora, je obravnaval delo organov delavskega upravljanja v minulem obdobju. Se posebej je opozoril na važne naloge, ki jih bo moral opravljati CDS na enem od prihodnjih zasedanj, ko bo razdeljeval sredstva, ki so na razpolago. V letu 1960 smo v naši železarni ustvarili 1 milijardo 16 milijonov din, s katerimi razpolaga kolektiv. Treba se bo odločiti, kako jih bomo razdelili in koliko bomo dali za nadaljnji razvoj družbenega standarda, za prosveto, športno dejavnost itd. Za delo organov delavskega upravljanja v zadnjem obdobju je važno tudi to, da so sprejeli vrsto pravilnikov, ki so v prid našim delavcem, ki delajo v proizvodnji. Skrbeti moramo zato, da pravilnik, ki ga

sprejme CDS, smatramo kot zakon in ga moramo tudi izvajati. Tudi postopek ob upokojitvah članov kolektiva ni vedno enak in bo treba vprašanje urediti v bližnji prihodnosti.

Vsi tisti, ki so izvoljeni v organe delavskega upravljanja, imajo premalo stikov s člani kolektiva v obratih. Premalo se pogovorimo s člani kolektiva, kadar sklepamo in razpravljamo o važnih zadevah. Tov. Pogačar se ob zaključku svoje razprave strinja z razširitvijo organov delavskega upravljanja. Uspeh bo tudi v tem, če bo sleherni delavec zainteresiran, zato je potrebna tudi materialna osnova in take možnosti, da bodo delavci videli rezultate svojega lastnega dela in uspehe.

Kolektiv je gospodar, ki ustvarja pogoje

Tov. Jože Plevnik, predsednik Republiškega odbora sindikata rudarjev, metalurgov in kemičarjev, je zelo obširno razpravljal o decentralizaciji organov delavskega upravljanja. Praksa je pokazala, da tisti delavci, ki nimajo oblasti na delovnem mestu in le nekdo v njihovem imenu predstavlja, niso več zadovoljni. Ni važno število obratnih delavskih svetov, važno je to, da vprašamo delavca na delovnem mestu, kako bi bolje napravili to in ono in kako bi se odločil za ta ali oni predlog.

Napeti moramo vse sile, da bodo proizvajalci postali tudi upravljalci. Zato bo treba skrbeti za njihovo ekonomsko izobraževanje ter vzgojo. Razumljivo je, da mora vsak dober delavec, ki hoče postati upravljaec v podjetju, vedeti tudi nekaj o gospodarstvu. Dokaj čudno se sliši, da je v železarni v splošnem sektorju še

vedno 900 ljudi brez pravice odločanja. Ti ljudje bi izven železarne lahko predstavljali že samostojno tovarno. Kadar govorimo o decentralizaciji podjetja, potem moramo vedno misliti na tisto decentralizacijo, ki bo omogočila, da bodo delavci bolj samostojno povezovali enotnost podjetja. Vedno moramo misliti na to, da je kolektiv kolektivni gospodar, ki ustvarja pogoje. Potem ne bo več vprašanja, kam bomo dali denar, to je tistih 34 milijard. Ljudem moramo dvigniti standard in občutek, da delajo za sebe. V nasprotnem primeru bodo rekli: »vse gre za beton in mašine.« Z drugimi besedami povedano, bolj moramo gledati na ljudi.

Na Jesenicah in tudi drugje je še vedno precej mojstrskega »komandiranja«. — V nekem obratu so mojstrsko oceno likvidirali. Vsak delavec, ki dobi oceno od svojega mojstra, se boji zamere tudi v privatnem življenju. Moj-

(nadaljevanje z 2. strani)

DELO PO KOMISIJAH

Po končanem plenarnem delu zasedanja se je v popoldanskem času nadaljevalo delo po komisijah, in sicer so zasedale: komisija za delavsko upravljanje, komisija kluba mladih proizvajalcev in komisija za organizacijsko-kadrovsko vprašanja.

Vprašanja, ki so jih načeli mladi diskutanti, v vseh komisijah je razpravljalo 52 delegatov, bodo prav gotovo mnogo pripomogle k nadaljnjemu delu in krepiranju mladinskih organizacij. Ugotovljeno je bilo, da mlade delavce še vedno tare stanovanjski problem. Zlasti je pereč v nekaterih podjetjih, kjer polagajo premalo serbi na gradnjo samskih stanovanj. Oddaljenost mladincev od tovarn in podjetij pa narekuje, da bo mladinska organizacija morala poiskati ustrezne oblike dela in ga razširiti v vaše aktivne.

Problematici so še vedno medsebojni odnosi v delovnih kolektivih in neumestno zapostavljanje mladih proizvajalcev od starejših sodelavcev in tudi mojstrov. Mladinski aktivni bodo skupno z drugimi družbenimi organizacijami v kolektivih morali skupno reševati ta vprašanja in odstraniti ta nesobojni odnosi.

Vprašanje osebnih dohodkov nekaterih mladih proizvajalcev še ni dokončno rešeno. Tem ljudem, zlasti novosprejetim in neekvalificiranim, bo treba posvetiti več serbi, jim prikazati možnosti razvoja, vzporedno s tem pa jim omogočiti nadaljnje izobraževanje in strokovni študij. Predvsem pa jih bo treba vključevati v delavsko upravljanje in širiti njihovo obzorje na tem področju. — Glavno vlogo pri tem bodo seveda morali odigrati klubi mladih proizvajalcev, ki so bili pred leti ustanovljeni v podjetjih. Prav klubi mladih proizvajalcev so tisti, ki bi morali stremeti za tem, da iz dobrih, mladih proizvajalcev vzgojijo tudi dobre upravljalce, ki bodo sposobni razpravljati o vseh gospodarskih vprašanjih in zastopati stališča mladih proizvajalcev. Podjetja in ustanove pa bodo v ta namen morala odstopiti del sredstev mladinskih organizacijam, da bodo lahko organizirale potrebne seminarje in najele ustrezne strokovnjake za predavatelje. Naloga klubov mladih proizvajalcev pa je, da iz svojih vrst izbere najboljše in jim

omogoči nadaljnji študij na srednjih in višjih strokovnih šolah, kar omogoča vsem proizvajalcem nova šolska reformna.

Družbeno življenje mladine se ne bo smelo usmerjati zgolj v suhoparne zabavne prireditve, temveč bo treba krepiti klubsko življenje in v zvezi s tem prirediti razna predavanja, študijske krožke in zlasti utrjevati delo v samem izobraževanju. Izleti, ki jih prireja mladina, pa naj povezujejo kar najširši krog mladincev in naj bodo usmerjeni predvsem v to, da se mladih proizvajalcev po napornem delu krepijo v naravi. Zabavne prireditve pa naj bodo povezane s kulturno dejavnostjo.

V razpravi je sodeloval tudi predsednik Sindikata kovinarjev Slovenije, tovariš Šauber, ki je med drugim dejal, da je ena glavnih nalog, ki stoje pred mladinsko organizacijo, da se poglobi in predela nove instrumente v gospodarjenju, ki jih je sprejela Zvezna skupščina v tem letu. Napačno je gledanje nekaterih podjetij, ki na podlagi novih instrumentov delajo različne analize in ocenjujejo enostranske pridobitve podjetja z novimi instrumenti. Nihče pa se ne pogloblja v možnosti samega razvoja gospodarjenja, ki so dane z novimi instrumenti in omogočajo polno iniciativo v razvijanju in gospodarjenju. Prav mladina je tista, ki bi morala načeti te razprave v podjetjih.

Zgrešeno je tudi načelo nekaterih podjetij, ki z odpustom večjega števila delavcev hočejo dvigniti storilnost. Prav je, da dvigamo storilnost, vendar ne na račun odpustitve starejših, že izčrpanih delavcev ali celo delovnih invalidov, katerih delovna zmogljivost se je zmanjšala. Podjetja si morajo prizadevati za to, da bodo odpirala nova delovna mesta, ki jih bodo ti

ljudje zmogli in osvajala nove izdelke.

Hotenje mladine po kakešnihkoli privilegijih bi bilo povsem napačno, pač pa se mora mladina boriti, da bo s svojim udejstvovanjem v delavskem samoupravljanju uveljavljala enakopravnost mladih v podjetjih.

Na tretjem zboru mladih metalurgov in kovinarjev je bilo poslano odprto pismo glavnemu odboru Sindikata rudarjev, metalurgov in kemičarjev ter glavnemu odboru Sindikata kovinarjev, v katerem zagotavljajo, da bodo dosedanje izkušnje in snov, ki je bila predelana na samem zboru, prenesli v vse mladinske aktivne podjetij in jih s pridom uporabljali pri svojem vsakdanjem delu. Ob zaključku pa je bil sprejet sklep, da bo 4. zbor leta 1963 v Ravnah na Koroškem pod poveljstvom uprave ravenske železarne.

Pionirji pozdravljajo mlade kovinarje in metalurge

Centralni delavski svet o regresih za prevoze delavcev in uslužbencev

Centralni delavski svet je na svojem 13. zasedanju dne 29. marca 1961 sprejel naslednje sklepe, ki se nanašajo na plačevanje stroškov za prevoze.

1. Na podlagi predloga uprave podjetja ter na podlagi razprave o problematiki regresov, ki so nastali z ukinitvijo delavskih mesečnih vozovnic, CDS sklene:

a) podjetje krije stroške mesečnih vozovnic delavcem, ki se vozijo z vlaki, v znesku nad 600 din, dočim znesek do 600 din plača vsak posamezni delavec.

b) delavcem, ki se vozijo z vlaki, je treba v aprilu povečati predujem za vsoto, ki je potrebna, da lahko v celoti krijejo stroške za mesečne vozovnice. V naslednjih mesecih bo povračilo strokov nad 600 din za prevoze urejeno, ne da bi pri tem povečali predujem.

c) problematika regresa in razlika v regresih za prevoze z avtobusi in železnico, bo dana v razpravo kolektivu. Upravni odbor je zadolžen, da pripravi anketo, kjer naj se kolektiv izjasni, ali bo podjetje še v naprej priznalo dvojne regrese to je regres za železnico in regres za avtobuse, ali pa bodo regresi enotni. Upravi podjetja je CDS naročil, da s prevoznimi avtobusnimi podjetji doseže ekvivalentno ceno prevoza z železnico.

d) anketa bo v aprilu, navodila pa bodo objavljena v »Železarju«.

Po sklepu XII. redne seje Centralnega delavskega sveta Železarne Jesenice z dne 22. marca 1961, razpisuje Stanovanjska komisija Železarne Jesenice na podlagi 18. in 19. člena Pravilnika o sodelovanju delavcev pri stanovanjski gradnji

natečaj

za finančno udeležbo pri gradnji stanovanj

1. Železarna Jesenice gradi na Jesenicah v območju Plavža več stanovanjskih blokov, od katerih bosta predvidoma dva dozidana in vseljena do konca leta 1961. V teh dveh blokih se bodo dodeljevala stanovanja po predhodnem vplačilu finančnega prispevka delavcev.
2. Stanovanjska bloka se gradita na Cesti revolucije na Plavžu v bližini železniške proge.
3. Po razpisu se bo dodelilo v letu 1961:
 - 30 trosobnih stanovanj
 - 30 dvosobnih stanovanj
 - 30 enosobnih stanovanj
 - 24 večjih samskih garsonjer.
4. Višina finančne udeležbe za posamezna stanovanja znaša:
 - a) za trosobno stanovanje 400.000 din
 - b) za dvosobno stanovanje 300.000 din
 - c) za enosobno stanovanje 200.000 din
 - d) za večjo samsko garsonjero 80.000 din
5. Finančni prispevki se lahko vplačajo takoj, najkasneje pa do vselitve.
- Stanovanja se bodo delila po prednostni listi čimprejšnjega in polnega vplačila finančnega prispevka.
6. Interesenti se prijavljajo pri Stanovanjski komisiji, ozir. pri referentu v roku 30 dni po objavi tega razpisa v Železarju.
7. Konkretno stanovanje in njegov položaj bosta določena ob sklenitvi pogodbe med Stanovanjsko komisijo in kandidatom.

Stanovanjska komisija Železarne Jesenice

Pozdrav livarjev mladine. zboru mladih kovinarjev in metalurgov

Obvestilo

Po sklepu XII. redne seje Centralnega delavskega sveta Železarne Jesenice, dne 22. marca 1961, obvešča Stanovanjska komisija vse člane kolektiva, kandidate za zadržno gradnjo, da se ustanovita dve stanovanjski zadrugi, in sicer:

1. Stanovanjska zadruga s sedežem na Jesenicah, katere lokacija je določena za progo med Jesenicami in Javornikom.
2. Stanovanjska zadruga s sedežem v Žirovnici s predvideno lokacijo v Zabreznici.
3. Člani zadruga so lahko tisti delavci, ki so zaposleni ob ustanovitvi zadruga najmanj 5 let, pri čemer se morajo obvezati, da bodo po vselitvi zaposleni najmanj še 10 let v Železarni Jesenice, odnosno kot to določa dodatni Pravilnik o sodelovanju delavcev pri gradnji stanovanj.
4. Kandidati za zadržno gradnjo morajo predhodno izpolniti vprašalno pošto, katero prejmejo pri stanovanjskem referentu na Komunalnem oddelku Železarne Jesenice, kot to določa zakon o stanovanjskih zadrugah.
5. Prednost bodo imeli tisti člani kolektiva, ki bodo nudili boljše pogoje.
6. Rok za prijavo je 15 dni po objavi obvestila.
7. Vse nadaljnje informacije se dobijo pri stanovanjskem referentu Železarne Jesenice.

Stanovanjska komisija Železarne Jesenice

26. redna seja upravnega odbora

Na 26. redni seji, dne 20. marca, je bila glavna točka dnevnega reda delitev sredstev sklada splošne porabe, ki je ob zaključnem računu ostal še nerazdeljen in znaša 1.119.051.503 din.

Predlog razdelitve je izdelala posebna komisija, ki jo je imenoval upravljalni odbor. O delitvi bomo bralce seznanili, ko jo bo potrdil CDS. Sedaj pa le nekaj pripomb UO k delitvi, o kateri bodo, preden bo predložena CDS, razpravljali še na sindikalnih sestankih po obratih in na ODS.

1. Za družbeni standard je predvidenih 130.000.000 din. Upravljalni odbor predlaga, da se ta sredstva razdelijo:

- za anuitete — 30.000.000 din;
- za komunalni prispevek — 50 milijonov dinarjev;
- za zadržno gradnjo — 40 milijonov dinarjev;
- pomoč individualnim graditeljem za dograditev hiš — 5 milijonov dinarjev;
- pomoč hišnim svetom tovarniških stavb, ki so kreditno nesposobni za večja popravila — 5 milijonov dinarjev.

2. Za pomoč individualnim graditeljem se mora izdelati poslovnik. Prednost pri dodelitvi posojila imajo tisti graditelji, ki bodo z dograditvijo izpraznili stanovanje, ali pa so v težkih stanovanjskih razmerah. Posojila naj bi bila od 200.000 do 400.000 din.

3. Vse pripombe kolektiva glede posojila kmetijskemu posestvu Poljce, naj se zabeležijo z namenom, da bo nanje dal pojasnila upravljalni odbor na seji. Člani UO pa si bodo posestvo ogledali in kolektivno pojasnili, v koliko je dotacija opravljiva.

4. Pri postavitvi »Za kulturno-prosvetne namene« je vključena tudi dotacija Delavski univerzi v višini 1 milijona dinarjev.

5. Upravljalni odbor se strinja, da se iz vsote, določene za prizidek Obratne ambulante lahko koristijo sredstva, potrebna za najem posojila za dograditev njihove stanovanjske zgradbe.

6. Dotacija 1.200.000 din v sklad

za mladinski center Sutjeska se zniža na 720.000, s tem, da se 480 tisoč din uporabi za opremo klubskega prostora mladinskega centra Jesenic.

7. Upravljalni odbor se strinja, da se iz sredstev, dodeljenih komunalnemu oddelku za opremo, lahko nabavijo televizijski sprejemniki v tistih samskih domovih, kjer so stanovanjci pokazali iniciativo in zbirajo sredstva.

Upravljalni odbor je razpravljal tudi o predlogu komisije za štipendije in sklenil:

- povečajo se štipendije na višjih in visokih šolah na 10.000 din mesečno;
- za vsak veljavni vpis v višji semester se odobrijo nagrade od 300 do 3800 din;
- štipendije na srednjih šolah se povečajo na 8000 din;
- za vpis v višji razred se odobrijo nagrade od 1200 do 3200 din;
- za nižje šole se štipendije ne odobrijo, nujne primere pa bo UO reševal posamezno;
- potrdi se predlog ugodnosti za člane kolektiva, ki študirajo izredno ali obiskujejo razne izobraževalne tečaje. Te ugodnosti so predvsem: povračilo potnih stroškov, če bodo predavanja izven Jesenic, kritje šolnine, delno kritje tečajnine, izredno plačani dopusti za čas trajanja izpitov, skrajšani delovni čas pri intenzivnih kontinuiranih tečajih in podobno;
- nagrade za končano I. stopnjo študija bo UO obravnaval in odobral posamezno;
- štipendije so celoletne;

DELO ODS TOPILNIC

Na zadnjih dveh sejah ODS topilnic so člani obravnavali gospodarske uspehe in naloge, predlagali so načrt o izbiri rednih letnih dopustov v tekočem letu ter obravnavali pravilnik o gradnji stanovanj. V zvezi z novimi pristojnostmi ODS so imenovali potrebne komisije. ODS je sprejel in potrdil razdelitev amortizacijskega fonda za zamenjavo, ki znaša skupno preko 74 milijonov dinarjev.

Doseženi uspehi v tekmovanju za februar

Za 524 točk večji uspeh v februarju kot v januarju kaže, da so obrati v tem mesecu dobro delali. Skupno so dosegli 1391 pozitivnih točk ali 64 točk manj kot znaša devetmesečno povprečje, kar je vsekakor proti januarju dober uspeh.

Se predvsem so uspehi razveseljivi, ker so bili doseženi v produktivnosti in izkoriščanju kapacitet oziroma izkoriščanju delovnega časa v strojno energetskih obratih.

Uspeh v produktivnosti se je proti januarju izboljšal za 169 točk. Visoko storilnost v kg/h/moža so dosegli predvsem cevarna 14 %, žičarna 12,4 %, jeklovlek 10,4 %, žična valjarna 7,9 %, žebeljarna 7,8 % in livarna 7,0 %. Proti januarju pa so storilnost izboljšali predvsem opekarna za 12,8 %, hladna valjarna za 7,2 %, žičarna

za 3,2 % in martinarna za 2,0 %. Nizko storilnost, izpod devetmesečnega povprečja, pa ima predvsem valjarna 2400 za 8,2 % in profilne valjarne za 2,7 %. Po podatkih sodeč je v teh dveh obratih storilnost pod devetmesečnim povprečjem predvsem zaradi visokega števila porabljenih delovnih ur ter delno zaradi nekoliko nižje proizvodnje v februarju. Devetmesečno povprečje proizvodnje v profilnih valjarnah, ki je vzelo kot osnova pri tekmovanju, je znašalo 11.830 obračunskih ton ter 127.000 ur, medtem ko je v februarju doseženo 11.309 ton ter 124.653 ur in v valjarni 2400 5770 obračunskih ton ter 42.800 ur, doseženo v februarju pa 5608 ton in 45.357 ur.

V izkoriščanju kapacitet se je proti januarju uspeh izboljšal za 339 točk, tako da smo izboljšali izkoriščenost od — 256 v januarju na +83 v februarju. To je vsekakor lep uspeh, saj so razen treh proizvodnih obratov, vsi ostali obrati nad devetmesečnim povprečjem.

Dobro izkoriščanje kapacitet pa so dosegli predvsem: žičarna 7,8 % preko osnove, cevarna 6,7 %, žična valjarna 4,3 %, livarna 6,9 %, martinarna 4,9 %, valjarna 1300 6 odstotkov itd. Nekoliko slabše pa je izkoriščanje delovnega časa v strojno energetskih obratih, kjer so predvsem energija, mehanična delavnica, elektro delavnica in vzdrževanje Javornik dosegli slab rezultat.

Novatorski in racionalizatorski

predlogi so bili predloženi trije, kar je seveda malo z ozirom na število zaposlenih.

Rezultat pri bolovanju do 7 dni se je proti januarju izboljšal za 71 točk, kar pomeni, da je bilo bolovanj za 213 dni manj kot v januarju. Veliko zmanjšanje bolovanj do 7 dni so dosegli predvsem žičarna, hladna valjarna, mehanična delavnica in transportni oddelek, visoko število bolovanj pa sta imeli martinarna in energija.

Bolovanj zaradi nezgod pa je bilo nekoliko več kot v januarju, tako da smo poslabšali uspeh od — 43 na — 83 točk. Visoko število bolovanj zaradi nezgod opazimo v martinarni, 150 dni nad povprečjem, in v profilnih valjarnah 147 dni nad devetmesečnim povprečjem.

Red in čistoča v obratih sta bila ocenjena s 5 točkami več kot v januarju.

Na splošno smo lahko zadovoljni z doseženimi skupnimi uspehi, še prav posebno pa v produktivnosti in izkoriščanju kapacitet.

Največ točk in prvo mesto je dosegel obrat žičarna, ki mu je uspelo zbrati 239 točk. Dobre rezultate pa so dosegli še cevarna, jeklovlek, livarna, gradbeni oddelek in žičarna.

V devetmesečnem kumulativnem uspehu še vedno vodi jeklovlek z 2324 točkami, sledijo mu pa elektrodni 1828, plavž 1765, žebeljarna 1713 in vzdrževanje Javornik z 1642 točkami.

Stane Mugerli

DOSEŽENI USPEHI V TEKMOVANJU ZA MES. FEBRUAR

	PLAVŽ	MARTINARNA	ELEKTRO PEČ	OPEKARNA	LIVARNE	PROF. VALJARNE	VALJARNA 2400	ŽIČNA VALJARNA	VALJARNA 1300	JEKLOVLEK	HLAD. VALJARNA	ŽIČARNA	CEVARNA	ŽEBELJARNA	ELEKTRO. ODD.	ENERGIJA	OTK	MEHANIČNA DEL.	KONSTRUK. DEL.	ELEKTRO DEL.	JAVORNIK III	GRADBENI ODD.	PROMET	TRANSPORT
Produktivnost	+33	-6	+28	+48	+70	-27	-82	+79	+17	+104	-15	+124	+140	+78	+30	-3	-32	+91	+17	-82	+99	+123	+17	+81
Izkoriščenost kapacitet	-9	+49	+24	-64	+69	-16	+6	+43	+60	+53	+30	+78	+67	+43	+29	-193	+5	-37	+42	-113	-45	+32	-30	-40
Novatorski in racionaliz. predlogi						+10				+10														+10
Bolovanje do 7 dni	+2	-23	+1	-4	+4	-1	+7	-1	-2	+1	+13	+19	+6	-1	-1	-16	+11	+18	+3	+3	-1	+8	-7	+10
Bolovanje zaradi nezgod	+11	-50	+2	-	+4	-49	+4	-3	+8	-3	-1	-2	+4	+8	-	-	+1	+1	-1	+2	-4	-6	+3	-12
Red. čistoča	+10	+10	+15	+20	+25	+10	+10	+10	+20	+20	+20	+20	+20	+20	+15	+20	+20	+20	+15	+15	+10	+15	+10	+10
Skupaj točk	+47	-20	+70	-	+172	-83	-45	+128	+103	+175	+57	+239	+237	+148	+73	-192	+5	+93	+76	-175	+59	+178	-7	+59

Z zasedanja gospodarske komisije pri ObSS

Spričo obsežne problematike, nastajajoče v zvezi z novimi gospodarskimi elementi o delitvi dohodkov, decentralizacije delavskega upravljanja in gospodarskih vprašanj, se je predsedstvo Občinskega sindikalnega sveta odločilo, da izvede redni letni občni zbor, ločeno po komisijah, od katerih je gospodarska komisija že zasedala v petek, 24. marca.

Na podlagi izčrpnega poročila, ki ga je podal predsednik gospodarske komisije, tovariš Jože Frece, v katerem je zajel gospodarske uspehe in problematiko, je sledila plodna in konstruktivna razprava v zvezi s problemi, ki nastopajo v posameznih podjetjih in gospodarskih organizacijah.

Ugotovili so, da podjetja pri sestavljanju svojih letnih in petletnih proizvodnih načrtov polagajo premalo pažnje samemu delovnemu človeku in vprašanju njegovega družbenega standarda. Zanimiv je primer, da za deset let naprej ugotavljamo, koliko se bo dvignila proizvodnja, dohodek podjetja itd., ne vodimo pa računa oziroma še nismo izdelali načrta, kdaj naj bo rešen stanovanjski problem in kdaj naj bodo zgrajene vse potrebne gradnje za kulturno izživljanje, šole, vrtci, otroška igrišča in podobno.

Glede zaposlovanja delovne sile (ženske in mladine), se polaga premalo pažnje. Ugotovljeno je, da v železarni ni primernih delovnih mest za žene, nismo pa še razmišljali o primerni dejavnosti,

kjer bi se nezaposlene žene lahko zaposlile. — Dejstvo, da je bilo v zadnjih 14 letih rojenih 2100 otrok, od tega preko 50 % ženskega spola, nam dokazuje, da bomo v kratkem času dobili močan prirastek prebivalstva, vzporedno s tem pa nujnost zaposlovanja doraščajoče mladine. Čas je, da o tem razmišljamo in ukrepamo. Glede stanovanjske gradnje so bili delegati mnenja, da se zlepa ne bo rešena, če bo potekala tako kot do sedaj. Merodajni forumi bi morali ukreniti vse, da se gradnja stanovanj pospeši in v ta namen izvesti široko akcijo za zbiranje denarnih sredstev, s katerimi razpolagajo manjša podjetja in privatniki. Za boljše dejavnost gradbeništva bo treba urediti še marsikaj. Predvsem bo treba gradbincem zagotoviti take življenjske pogoje, da se bo delovna sila ustalila, kajti sedanja fluktuacija v gradbeništvu močno vpliva na gradbeno dejavnost. Poleg tega pa je stopnja mehanizacije gradbenih podjetij na Jesenicah tako nizka, da se večje storilnosti ne more pričakovati.

Glede naraščanja cen in samega razvoja jeseniške trgovine je bilo nakazanih niz problemov, katere skušajo jeseniški trgovci odstraniti in omejiti. Vzrok za podražitev posameznih artiklov pa lahko iščemo le pri grosistih in pri samih proizvajalcih, ki dvigajo cene svojih izdelkov brez prave ekonomske utemeljitve. Razumljivo je, da cene trgovsko podjetje

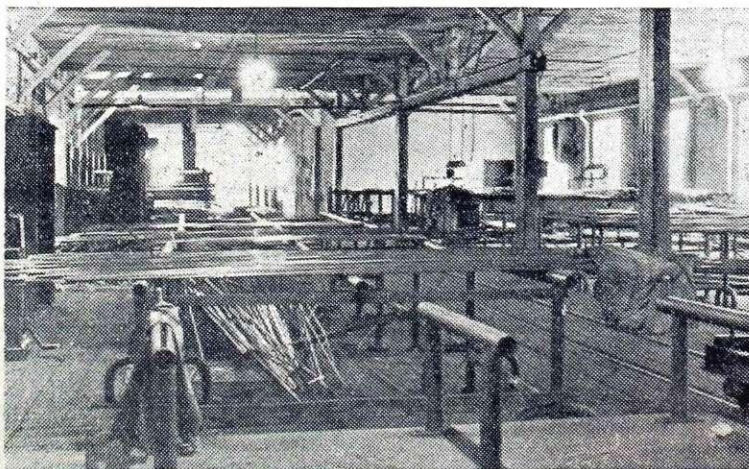
ne more znižati v lastni režiji. Glede gradnje trgovin na Jesenicah so bili delegati mnenja, da bi morala potekati bolj načrtno. Konkretno so obravnavali problem gradnje novega trgovskega paviljona na Savi kot nadomestek za Kašto, ki jo rabi železarna za svoje namene. Bili so mnenja, da bi se ta gradnja morala predvideti v zvezi s samo rekonstrukcijo železarne, to se pravi, da bi se morala financirati iz teh sredstev.

V razpravi je sodelovalo 15 delegatov, ki so omenjali probleme, o katerih bodo morali razpravljati tako gospodarstveniki kot predstavniki družbeno političnih organizacij.

Remont na težki progi

19. marca se je začel remont težke proge na Javorniku. Z remontnimi deli so pričeli sicer predčasno, saj so bila planirana za mesec junij, ker primanjkuje vložnega materiala za redno obratovanje proge.

Remontna dela, ki so razmeroma obsežna, poleg ostalih del bo treba na novo vgraditi betonske podstavke za grebenjake, bodo zaključena predvidoma v štirinajstih dneh. Delo pa bo dokaj lažje potekalo, ker ta čas tudi vzdrževalcem Javornika odgovarja in bodo lahko vključili v remont vso razpoložljivo delovno silo.

Delovni prostori v obratu jeklovlek

Železarna Jesenice član Energo-kemijskega kombinata Velenje

Pred nedavnim je bil ustanovni občni zbor Energo-kemijskega kombinata Velenje, v katerem je včlanjena tudi Železarna Jesenice. V zvezi s tem smo prosili tovariša ing. Dušana Sikoška, da bi nam povedal kaj več o dejavnosti tega kombinata in kakšne koristi lahko pričakujemo.

Zanima nas, kakšna bo osnovna dejavnost tega kombinata in v kakšnem obsegu?

Osnovna misel izgradnje energo-kemijskega kombinata v Velenju je — dobiti s pomočjo modernega postopka gasifikacije iz naših sušenih lignitov po eni strani daljinski plin kot najkvalitetnejše čisto gorivo za industrijo in naselja, po drugi strani pa osnovno surovino za proizvodnjo amoniaka ter nadaljnjo predelavo v umetna gnojila, krmila, lepila in plastične mase.

Poleg predelave sušenega lignita v plin je možna s postavitvijo švelne peči tudi proizvodnja polkokska, ki ga potrebujejo Železarna Store, Cinkarna Celje in Kemična tovarna Ruše. Iz sušenega ksilita bi dobivali kvalitetni polkoks z nizkim pepelom in žveplom ter poleg tega še katranske proizvode ter odpadni plin.

Kakšne so sedanje kapacitete velenjskega rudnika in kakšne bo potreboval kombinat?

Rudnik Velenje bo dvignil letno proizvodnjo od sedanjih 2,2 milijona ton na 6 milijonov ton. Zaloge lignita omogočajo izkopavanje v predvidenem obsegu verjetno še za 100 let.

Pri povečani proizvodnji nastopa problem prevoza premoga, ker ta vsebuje 53 % balasta, in sicer 45 % vlage in 8 % pepela.

Za izgradnjo kombinata so predvidena visoka investicijska sredstva. Zanima nas, kakšna so ta sredstva oziroma kako bo potekala gradnja in kdaj lahko računamo na uporabo tega plina?

Izgradnja kombinata bi potekala v dveh fazah. Vrednost investicij za izgradnjo prve faze, to je za letno proizvodnjo in prenos 500 milijonov Nm³ daljinskega plina, je izračunana na 20 milijard din. V prvi fazi je predvidena postavit

vitev veleplinarne. Premog bi se vplinjeval v plinskih generatorjih premera 4 m in višine 8 do 11 m pri dovajanju pare in kisika. Letna proizvodnja plina bo znašala okrog 500 milijonov Nm³, kalorične vrednosti 3600 do 4100 kcal brez žvepla. Predvidena izgradnja: 2 generatorja konec leta 1965.

Poleg plinskih generatorjev bo treba postaviti še kotlarno, kisikarno, napravo za izločevanje fenolov ter naprave za čiščenje odpadnih voda.

Katera industrijska podjetja se poleg našega še zanimajo za uporabo tega plina?

Glavni potrošniki daljinskega plina bi bila predvsem podjetja črne metalurgije (Jesenice, Ravne, Store), barvasta metalurgija (Cinkarna Celje, Kidričevo) s 420 milijoni Nm³ ter ostali potrošniki v centrih Ljubljane, Maribora, Celja, Kranja, Kamnika z 80 milijoni Nm³ letno.

Kako si zamišljate transport plina v podjetja?

Prenos teh količin plina bo mogoč po mreži plinovodov v skupni dolžini 280 km, in sicer bi ena magistrala potekala od Velenja do Raven, druga Velenje-Celje-Kidričevo-Maribor, tretja Velenje-Kamnik-Kranj-Jesenice z odcepom Kamnik-Ljubljana.

Kakšne količine plina bodo potrebne za nemoteno obratovanje našega podjetja?

Železarna Jesenice bi potrošila letno okoli 242 milijonov Nm³, in to na visokih pečeh v zamenjavo za 10 % koksa (33 milijonov Nm³), v jeklarni pri SM pečeh za zamenjavo za 50 % mazuta (67 milijonov Nm³), v valjarniških pečeh bi prešli na 100-odstotno kurjenje s plinom (136 milijonov Nm³) ter v šamotarni (6 milijonov Nm³).

Kakšne prednosti nastopajo pri uvedbi kurjenja naših agregatov z velenjskim plinom?

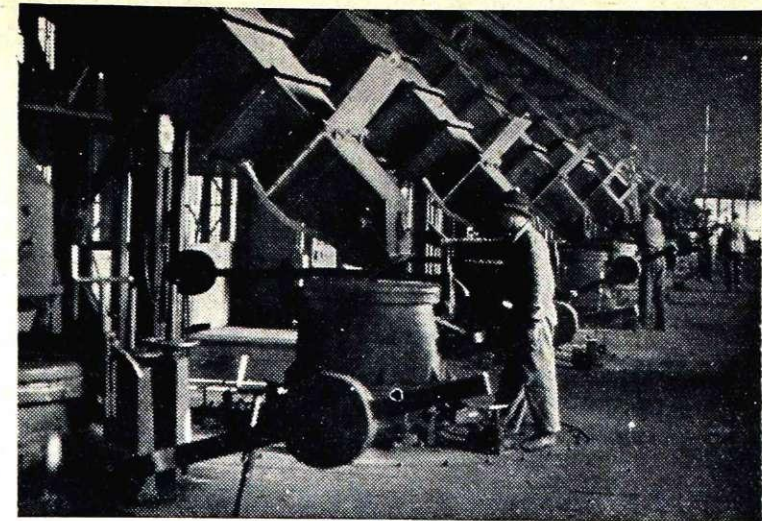
Prednosti, ki nastopajo, so predvsem večja kalorična vrednost, manjša vsebina žvepla, minimalna vlaga in manjši stroški. — Izračun nam kaže, da nas stane 1000 kalorij z uporabo domačega generatorskega plina 2,25 din, 1000 kalorij s kurjenjem mazuta nas stane 1,93

din, medtem ko nas stane 1000 kalorij s kurjenjem velenjskega plina le 1,89 din in bi bilo torej kurjenje s tem plinom najcenejše. — Poleg tega pa lahko pričakujemo, da bomo pridobili na prostoru, ker bodo potem odstranjeni tako jese- niški kot javorški generatorji. Močno pa bo razbremenjen tudi prometni in transportni oddelek zaradi manjšega dovoza in razkladalnih del, saj je dnevno potrebno za naše potrebe okoli 700 ton premoga.

ObLO Jesenice je sprejel in potrdil družbeni načrt

Na redni skupni seji Občinskega zbora in Zbora proizvajalcev ObLO Jesenice, ki je bila v četrtek, 23. marca, v prostorih Delavskega doma, je bil poleg ostalih važnih točk dnevnega reda sprejet in potrjen tudi družbeni letni načrt občine Jesenice za leto 1961. Poleg tega pa so sprejeli in potrdili tudi proračun za leto 1961.

Kljub temu, da je bil družbeni načrt obravnavan in predelan na zborih volivcev in zboril volivcev — proizvajalcev, kakor tudi s strani političnih organizacij, je v zvezi s sprejetjem družbenega načrta potekala plodna in konstruktivna razprava, v kateri so sodelovali člani obeh zborov. Predmet razprave je bil predvsem združevalni sklad podjetij, ki je že zajet v načrtu kot vir investicij, vendar pa je vprašanje, če bo ta sklad realiziran. Razen Železarne Jesenice, ki je v ta sklad prispevala 20 milijonov dinarjev namensko za Poljce, se ni odzvalo še nobeno podjetje, kljub temu, da imajo na razpolago sredstva, ki jih morda ne bodo rabila za lastne investicije oziroma potrebe. V zvezi s tem je bil sprejet sklep, da se formira posebna komisija, ki bo ugotovila, kakšna je možnost v podjetjih za vlaganje v ta sklad. Širša razprava je potekala v zvezi z gradnjo poslopja ObLO, kakor tudi nove pekarnice. Glede nujnosti gradnje občinskega poslopja, ki še danes nima svojih prostorov in

Plinske generatorje bo zamenjal plin iz Velenja

uraduje v zgradbi, ki je last carine, so odborniki zahtevali, da se celotna višina sredstev (50 milijonov), namenjenih za to gradnjo, tudi porabi v ta namen. Ker pa obstoječi načrti še niso dokončno izdelani, je bil sprejet sklep, da se vloži v gradnjo toliko sredstev, kolikor je potrebnih za letos in da se z gradnjo čimprej prične. Glede pekarnice, ki je prav tako na prioritetni listi, pa so ugotovili, da dejansko ni več tako nujna, ker so z reorganizacijo dela v sedanjih obratih (uvedli so delo na dve izmeni) ugotovili, da zmorejo potrebe z obstoječimi kapacitetami.

Odborniki so bili mnjenja, naj se z gradnjo pekarnice prične v naslednjem letu, vendar pa naj se ta dejavnost obravnava kot samostojno podjetje, gradnja pa naj se izvede s pomočjo kreditov podjetju, ki bo tako prav gotovo zagovarjalo ekonomično gradnjo.

Precej razprave je bilo o gradnji trgovskega paviljona na Savi in to predvsem zato, ker je vprašanje, če bo trgovski paviljon polno izkoriščen oziroma če je ta investicija na tem terenu upravičena. Poleg tega so bili odborniki mnjenja, da so lokali Kašte last trgovskega podjetja ZARJA, ki bo z izgubo Kašte utrpelo določeno škodo. Prevladovalo je mnenje, da bi ne gradili tega paviljona, sredstva, ki jih je nakazala Železarna Jesenice za to gradnjo,

pa bi namenili za gradnjo blagovnice na Jesenicah, vendar pa zaradi različnih prikazovanj ni bil sprejet o tem določen sklep.

Po obširni razpravi je bil družbeni plan obeh zborov potrjen in sprejet, upoštevajoč pri tem vse spremembe v zvezi s predlogi volivcev na zborih volivcev in zborih proizvajalcev. Prav tako sta oba zbora sprejela tudi občinski proračun.

Kot važno točko dnevnega reda na tej seji so obravnavali tudi odlok o spremembah in dopolnitvah statuta občine Jesenice. Ta statut je važen predvsem zaradi reorganizacije krajevnih samouprav, ki se nanaša na reorganizacijo krajevnih odborov in krepitev njihove materialne baze. Dosedanji krajevni odbori niso bili dovolj sposobni za reševanje problemov v svoji pristojnosti, zato je v zvezi s predvidevanji decentralizacije gospodarjenja občine prišlo do tega, da se krajevni odbori finančno vsaj delno okrepijo, in sicer predvsem močnejši krajevni odbori, kot so Kranjska gora, Mojstrana in Žirovnica, kjer bi se formirali posebni krajevni skladi, kot samostojne pravne osebe. V te sklade, ki jih bodo krajevni odbori uporabljali za lastno uporabo, se bodo stekali dohodki od davka na nočnice, turistična taksa, krajevni samopri-spevek, dohodki od servisov in zavodov, zemljarina, zakupnina, 3 % od stanarin, 5 % od najemnin, kot tudi dotacije in posojila. Ta decentralizacija sredstev bo pripomogla k okrepitvi krajevnih samouprav, s tem pa bodo pridobili tudi na izkušnjah, ki bodo velikega pomena za nadaljnjo decentralizacijo občinskega gospodarstva.

Peter Gasar

Nova tarifa za prevoz blaga po železnici

V vrsti novih predpisov prevoza blaga po železnici, ki so bili izdani, zasluži vso pozornost »Nova tarifa za prevoz blaga na pro-gah JZ«. O tem se je že dalj časa pisalo in razpravljalo. Tudi Komisija za transportna vprašanja pri UJZ v Beogradu je razpravljala o tem. Dali so tudi svoj protipredlog za delno omiljenje predloga, ki ga je predložila železnica.

Toda vse kaže, da je bil predlog železnice v celoti osvojen, zaradi prehoda železnice na samostojno ekonomsko poslovanje. Tako bo s 1. aprilom letos stopila v veljavo nova tarifa, ki se sestoji iz naslednjih zvezkov:

1. Klasifikacija blaga.
2. Tarifske tablice.
3. Izjemne tarife.
4. Tranzitne tarife.
5. Daljinar za prevoz blaga.

Nova tarifa za prevoz blaga pri-naša korenite spremembe, predvsem v Klasifikaciji blaga, Tarif-

skih tablicah in Izjemni tarifi. V novi Klasifikaciji blaga je vse blago razvrščeno v 10 tarifnih razredov z ozirom na ekonomski pomen in vrednost blaga. Ta preklasifikacija je bila izvršena na naslednji način:

- stari tarifski razredi od 1 do 5 ostanejo še dalje v veljavi;
- stari tarifski razred 6 je novi tarifski razred 5;
- stari tarifski razred 7 ostane neizpremenjen;
- stari tarifski razred 8 je novi tarifski razred 7;
- stari tarifski razred 9 je novi tarifski razred 8;
- stari tarifski razred 10 je novi tarifski razred 9 in
- stari tarifski razred 11-12 je novi tarifski razred 10.

Vzporedno s Klasifikacijo blaga so izšle tudi nove Tarifske tablice za 10 razredov, razdeljene na postavke 5 ton, 10 ton in 15 ton, torej na tri skupine. Za izračun

voznine v tarifskih tablicah so važne tudi tako zvane »zone«, po katerih se zaračunava oddaljenost, ki vpliva na zaračunavanje voznine: od 11 do 150 km zone po 5 km, od 151 do 700 km zone po 10 km, od 701 do 1000 km zone po 20 km in od 1001 do 1500 km zone po 50 km. Odnos postavk 5 ton, 10 ton in 15 ton ostane še dalje v istem razmerju (15 ton je 100, 10 ton je 125, 5 ton je 150). Z izdajo novih Izjemnih tarif so odpadle razen za premog in embalažo vse olajšave pri prevozu blaga po prejšnji Izjemni tarifi.

Posledice novega tarifnega sistema za železarno so ogromno povečane tovarnine, in sicer za okrog 502 milijona din. Tako bomo v letu 1961 plačali predvidoma okrog 2 milijardi 500 milijonov samo za tovarnine. O tem pa je je vredno razmišljati. — Ker so prevozniki stroški blaga velikega pomena za vsako gospodarsko organizacijo, je treba tem posvetiti veliko pozornost, ker lahko znatno vplivajo na razvoj podjetja. — Pozitivno lahko vplivata tudi enakomeren in načrten dovoz surovin, ki ne presega razkladalnih kapacitet in popolno izkoriščanje nosilnosti voz, da se tako izognemo plačevanju praznih tovarnin. Stroški so odvisni tudi od prekomernega zadrževanja voz. Čas, ki ga državni vagoni prebijajo pri razkladanju, premikanju, čakalnju, pomeni izgubo za železarno. Omejitev teh stroškov na minimum pomeni ogromen prihranek na stojninah. To pa lahko v petletnem načrtu dosežemo le z bolj-

šo mehanizacijo razkladalnih in nakladalnih naprav.

Kje in kako bomo letovali v letu 1961

Ker se člani kolektiva zelo zanimajo in sprašujejo, kako bo z letovanjem v sezoni 1961, želimo s tem člankom seznaniti vse, kje bodo lahko letos prebili svoj od-dih. Tudi letos bodo člani kolektiva lahko letovali v našem počitniškem domu v Crikvenici, Kaštelu Lukšič, v Opatiji v hotelu Otakar Keršovani, v počitniškem domu na Mežakli in izkoristili od-dih po želji.

Letovanje se prične: v Opatiji 27. aprila, v Kaštelu Lukšič 29. maja, v Crikvenici 1. junija in na Mežakli 1. julija.

Tudi za letos je predviden avto-busni prevoz za Crikvenico, za Kaštel Lukšič pa rezervacija se-dežev na vlaku.

Izvršni odbor sindikata bo tudi v letošnji sezoni uvedel regres članom kolektiva in ožjim svojcem. Bistvenih sprememb ne bo, le camping bo imel samo wee-kend hišice in postelje bodo udobno nameščene, kar nam lan-sko leto ni uspelo.

Počitniški dom v Crikvenici je bil z lanskoletno adaptacijo ku-hinje in hladilnih naprav udobno urejen, tako da letos razen manj-sih popravil: ureditev plaže, ple-

skanje itd., ni potreb. Tako so po-čitniški domovi pripravljeni in čakajo prve goste.

Upravni odbor počitniških do-mov pa bo še nadalje skrbel, da bi člani kolektiva čim bolj ugod-no preživeli svoj letni od-dih v naših počitniških domovih.

Ljuzek Likov

500.000 din za družine ponesrečenih rudarjev

Upravni odbor Železarne Jeseni-ce je na eni izmed zadnjih sej nakazal 500.000 din družinam pred nedavnim ponesrečenih rudarjev v zagorskem rudniku. Centralni de-lavski svet je na zadnjem rednem zasedanju ta sklep potrdil in odobril, da se izplača iz sredstev CDS.

Tako, kot Železarna Jesenice, je tudi precejšnje število drugih so-rodnih podjetij nakazalo denar v ta namen Občinskemu odboru Za-gorje, ki razpolaga že s precejšnjo vsoto, okrog 10 milijonov dinarjev. Družine ponesrečenih rudarjev so že dobile iz tega denarno podporo, preostali denar pa je prav tako namenjen družinam ponesrečenih rudarjev in šolanju njihovih otrok.

Klub gospodarstvenikov o družbenem načrtu

O občinskem družbenem načrtu so razpravljali tudi člani kluba gospodarstvenikov, predno je bil potrjen in sprejet. Zato bomo pri-kazali nekaj pripomb strokovnja-kov z gospodarskega področja v zvezi s problemi, ki nastopajo z realizacijo družbenega načrta. Ugotovitev, da predlog družbene-ga načrta sloni na dosedanjih za-konskih predpisih, potrjuje mož-nost, da bodo nastopale v zvezi z novimi instrumenti določene spre-membe, ki bodo bistveno vplivale na realizacijo družbenega načrta.

Gospodarstveniki so bili mne-nja, da bo družbeni načrt možno tudi preseči, ker nastopajo dolo-čene rezerve. Zagotoviti pa bo treba osnovne elemente, predvsem obratna sredstva, ki so problem zlasti za železarno, saj občina razpolaga le s 50 milijoni obratnih sredstev. Železarna Je-senice pa se bo morala za obratna sredstva preorientirati na republiške in zvezne organe. V občin-skem merilu bodo možni le krat-kočasni krediti.

Leseno brv čez Savo bo končno zamenjal betonski most.

Da bi bila odločitev srečna

V letošnjem šolskem letu bo na območju občine zaključilo osnovnošolsko šolanje preko 250 mladih ljudi. Od tega števila se je precej fantov in deklet že odločilo, da bodo nadaljevali šolanje. Ko smo analizirali anketo osmošolcev smo ugotovili, da se jih 25 % še ni odločilo — kam po končani osemletki. Razumljivo, odločitev ni lahka, na voljo pa je velika izbira poklicev. Pa ne samo to, mlad človek pri tem mnogokrat ne pomisli, če ima za določen poklic potrebne umske in fizične sposobnosti, nagnjenje in resnično veselje.

Spričo pomanjkanja propagandno-informativnih publikacij o

poklicih in šolah, se mladina odloča za poklic bolj po subjektivnih merilih. Niso osamljeni primeri, da pri izbiri poklica ne izbira prizadejati sam, marveč mora v poklic ali na šolanje, ki sta mu ga izbrala oče ali mati, teta ali stric. Kakešne so posledice takešne »izbire« poklica, v to se ne bomo spuščali. Ob tem vprašanju naj se zamislijo predvsem starši, katerih otroci stoje pred za življenje tako važno odločitvijo.

Lani je neka osmošolka v šolski nalogi zapisala med drugim: »Končas obvezno osemletno šolanje in kar naenkrat se zalotiš na razpotju, lejer od križišča vodi tisoč in tisoč poti. Kam? Kako važno je to vprašanje! Toliko poklicev sem že videla, a odločila se še nisem. Starši mi branijo vstop v gimnazijo, a veselja do drugih srednjih šol nimam. Upam sicer še vedno, da se starši omeče.« Taka in podobna vprašanja in problemi tarejo vsako leto osmošolce.

S temi vprašanji pa se ukvarjajo tudi ustrezne službe in družbeni organi, ki imajo nalogo, da mladini pomagajo s strokovnimi nasveti in informacijami pri izbiri poklica. Na Jesenicah že nekaj let dela na tem področju poklicna svetovalnica in komisija pri Zavodu za zaposlovanje delavcev.

Dejavnost te institucije in organa je vsako leto posebno prizadevana v mesecu poklicnega usmerjanja mladine, ki je letos od 1. do vključno 30. aprila. Komisija za usmerjanje mladine v poklice si je za ta mesec zastavila obsežne naloge.

Naloge, ki so zajete v programu, dovolj zgovorno potrjujejo prizadevanje poklicne svetovalnice in komisije, da se v mesecu usmerjanja mladine v poklice stori čim več. Vsaka od teh akcij in nalog bo odgovornim činiteljem dala nove izkušnje in nove pobude, ki bodo v bodoče obogatile vsebino dela, hkrati pa jih še tesneje povezovala v skrb za pravilno poklicno usmeritev mladine. Razumljivo pa je, da mesec usmerjanja mladine v poklice ni in ne more biti kampanjska naloga, temveč le poudarek važnosti tega vprašanja.

V tem mesecu bomo morali mladini in staršem obrazložiti, kakešne so perspektivne potrebe po kadrih v posameznih panogah gospodarstva v komunih. Načrtovanje novih kadrov bomo morali uskladiti s poklicnim usmerjanjem. V ilustracijo te teze naj navedem nekaj konkretnih primerov:

— SGP Sava bo v naslednjih petih letih potrebovala 60 novih zidarjev. V predorientacijski anke-

Začeli bodo graditi most čez Savo na Javorniku

Natanko pred 35. leti je narasla Sava porušila in odnesla velik most na Javorniku. Pred in med vojno, pa tudi v zadnjih povojnih letih, so delovni ljudje na različ-

nih sestankih in zborih volivcev zahtevali, da je treba zgraditi nov most. Končno se bo želja prebivalcev Javornika le uresničila. — Šef gradbišča Gradis na Jeseni-

cah, tov. Vovk, nam je povedal o pripravah za gradnjo mostu naslednje:

»Kakor vsi ostali prebivalci, tako se tudi gradbinci zavedamo velike važnosti, ki jo ima most čez Savo. Lipce, Blejska Dobrava in ostala naselja na desnem bregu Save bodo imela boljše povezavo z Jesenicami in Javornikom. skratka življenje v teh krajih bo bolj pestro in razgibano.

S pripravljalnimi deli bomo začeli že v aprilu, medtem ko bodo dela v maju že v polnem teku. Most bo dolg 125 m, širok 11 m in bo trenutno tudi najdaljši most na Gorenjskem. Dela pri gradnji mostu bodo trajala eno leto. Če bo šlo vse po načrtu, bomo most lahko izročili 1. maja 1962 prometu.

Bralce Železarja bodo gotovo zanimali nekateri tehnični podatki, ki se nanašajo na gradnjo mostu. Most je projektiralo podjetje »Projekt za nizke zgradbe« v Ljubljani, projektant pa je ing. Radoš Juhart. Za dograditev mostu bomo potrebovali okrog 100 t betonskega železa ter ogromne količine gramoza, cementa ter lesa za opaže. Gradnjo mostu bo investiralo ObLO Jesenice in je v ta namen namenjeno okrog 125 milijonov dinarjev. Z gradbenimi deli bo treba pohiteti, kajti do konca leta 1961 bomo morali zgraditi vsa betonska dela na gradbišču.

Tako bo uresničena velika želja naših državljanov, s tem pa bodo uresničene tudi vse obljube iz prejšnjih let. O gradnji samega mostu bomo obširneje poročali v prihodnjih številkah Železarja.

Milan Polak

Zadružna gradnja stanovanj se uveljavlja

Centralni delavski svet Železarne Jesenice je imel 12. redno zasedanje dne 22. marca 1961. — Na tem zasedanju je razpravljalo o tem, kako bodo delavci sodelovali pri bodoči gradnji stanovanj in o tem, kako s temi novimi oblikami stanovanjsko gradnjo na Jesenicah pospešiti, kar je bil glavni smoter celotne razprave.

Ze na enem prejšnjih zasedanj je CDS potrdil predlog upravnega odbora, da bi v železarni imeli naslednje oblike gradnje stanovanjskih hiš:

1. Gradnja stanovanjskih blokov, kjer bi stanovanja delila komisija po prioritetni listi.

2. Gradnja stanovanjskih blokov, za katere bi prosilci prispevali svoj delež v denarju in si s tem zagotovili stanovanje, vložena vsota pa bi se povrnila z znano najemnino.

3. Gradnja stanovanjskih blokov, pri kateri bi prosilci stanovanj prispevali svoj delež s delom ter si tako zagotovili stanovanje.

4. Zadružna graditev enostanovanjskih hišic, kjer bi prosilci ustanovili zadrugo, dobili dolgoročno posojilo, ki bi ga odplačevali in bi hišice postale njihova osebna lastnina.

Z namenom, da se novi načini gradnje pri nas zakonijo, je CDS že prej sklenil, naj stanovanjska komisija s pomočjo pravnikov in ostalih strokovnjakov izdelala predlog pravilnika za gradnjo pod 2., 3. in 4. točko. Ta pravilnik je izdelan in o njem je razpravljalo kolektiv in obratni delavski svet, na zadnjem zasedanju, dne 22. marca 1961, pa ga je sprejel tudi CDS. Člane kolektiva bomo z njim seznanili in bo objavljen kot priloga ene prihodnjih števil Železarja.

Vzporedno s pravilnikom in pa z namenom, da bi se pravilnik lahko začel izvajati, je CDS sklenil naslednje:

UREJANJE CESTE JESENICE-JAVORNIK

Cesta I. reda Jesenice-Javornik spričo ozke trase in ovinkov predstavlja ozko grlo zaradi naraščajočega prometa, zlasti v poletnih mesecih. Dela za razširitev te ceste so bila pričeta že 1959. leta, in sicer so nasipali desni rob ceste, kjer naj bi predvidoma uredili pločnike za pešce. Na odseku od Hafnarja na Javorniku do Štravsove hiše pa so naredili nasip za novo traso ceste. S tem bi se izognili nevarnemu in nepreglednemu ovinku na tem odseku. Letos pričeta dela nadaljujejo, tako da bodo dokončno izdelali pločnik za pešce vzdolž desne strani ceste, omenjeni nasip pa bo prav tako urejen za prehod pešcev, s čimer bo zagotovljena večja varnost prometa na sami cesti.

1. Stanovanjska komisija naj čimprej objavi razpis za zadružno gradnjo in za gradnjo z denarno udeležbo prosilcev. Na podlagi prijav po objavljenem razpisu, bo upravni odbor določil število blokov, ki jih bomo gradili z denarnim deležem prosilcev stanovanj.

2. Za zbiranje denarnega deleža se določi stanovanjski referent pri komunalnem oddelku.

3. Vsakemu zadružniku železarne nudi 1 milijon din posojila z rokom vračila 50 let in 1-odstotno obrestno mero.

4. Zadružnikom nudi železarna material, ki ga proizvaja, po režijski ceni.

5. Za prevoze nudi zadružnikom železarna kamion, katerega usluge se bodo zaračunavale po režijski ceni.

6. Zadruga se lahko ustanovi, če je najmanj 10 interesentov.

7. Zaenkrat CDS potrdi ustanovitev dveh zadrug, in sicer eno v Zirovnici in eno na Jesenicah z gradbiščem za progo med Jesenicami in Javornikom.

8. Lokacijo za ustanovitev zadruge potrjuje CDS.

Danes pa nekaj besed o naši konstrukcijski delavnici. — Vsi obrati v železarni nas dobro poznajo predvsem po delu, ko zahtevajo od nas vse mogoče usluge in izdelke. Vendar je značilno pri teh naročilih to, da se skoraj vsako začenja z »nujno«. Pri nas že vemo za navade nekih naročnikov, da naročajo šele takrat, ko jim »voda teče v grlo«. Sicer pa vsakomur hitro postrežemo, če le moremo, da zaradi nas ni nobenih zadržkov v proizvodnih obratih.

Poleg potreb za vzdrževanje smo zelo zaposleni tudi z izdelovanjem raznih novih naprav v zvezi z rekonstrukcijo železarne, predvsem z deli, ki se lahko izdelajo doma, pa tudi s takimi, katerih druga podjetja ne prevzamejo, bodisi zaradi kratkih dobavnih rokov ali komplicirane izdelave in montažnih del.

Kolektiv konstrukcijskih delavnic je s svojim delom precej pripomogel, posebno v prvih povoj-

nih letih, pri gradnji raznih drugih podjetij. Tako se danes nudimo razne usluge. Nedavno smo

Elektrovarilec Miha Pogačnik

izdelali za drugi plavž v Sisku rekonstrukcijo spodnjega dela. — S

April - mesec poklicnega usmerjanja mladih

Mesec april je namenjen poklicnemu usmerjanju naše mladine. Komisija za poklicno usmerjanje, ki že nekaj let deluje na Jesenicah, je pripravila naslednji program, ki ga objavljamo v celoti:

- ogled učnih delovnih mest v MIŠ;
 - ogled gradbišč na Jesenicah;
 - ogled turističnih in gostinskih obratov;
 - ekskurzije učencev 8. razredov osemletk v podjetja, obrtne delavnice in servisne službe v komunih;
 - predavanja za dijake 4. letnika gimnazije o študiju na raznih visokih šolah;
 - predvajanje filmov in diafilmov s poklicno tematiko;
 - seje šolskih odborov, ki bodo obravnavale vlogo šole pri poklicnem usmerjanju;
 - propagandna dejavnost s širjenjem novih publikacij s področja poklicnega svetovanja;
- Na področju poklicnega usmerjanja in svetovanja pa bosta poklicna svetovalnica in komisija izvedli tele naloge:
- svetovanje na osnovi testiranja zainteresiranih dijakov in učencev;
 - kolektivno testiranje in svetovanje učencev 8. razreda osnovnih šol: Prežihov Voranc, Kor. Bela in Zirovnica;
 - kolektivno testiranje dijakov 1. letnika gimnazije;
 - predavanja o izbiri poklica za starše učencev 8. razreda osnovnih šol;
 - posvet s poverjeniki na šolah.

predvideno rekonstrukcijo v železarni bomo skušali čimbolj modernizirati proizvodne obrate. Kaj pa vzdrževalne delavnice? Pri nas imamo nekaj zelo starih iztrošenih strojev, ki bi jih bilo treba nujno zamenjati. Današnji tempo in spremenjen način dela nam to narekuje, predvsem pa naj se ročno delo, ki je naporno, čimbolj odpravi. Nujno bi rabili: nov stroj oziroma stiskalnico za ravnanje profilnega železa in polizdelkov, rezkalni stroj za pločevino, s katerim bi se čimbolj izognili dosedanjemu škodljivemu vplivu ropota v delavnici in avtogenski rezalni stroj.

Kljub občutnemu pomanjkanju delovne sile v delavnicah zmoredno dela izgotoviti le zato, ker imamo precej starejšega kvalificiranega kadra. V letošnjem letu imamo v svoji sredi kar 15 petdesetletnikov, in sicer: v konstrukcijski delavnici 10, v montažnem oddelku 3 in v instalaciji 2 jubilara. Za tako majhen kolektiv je število 50-letnikov res veliko. Ob tem jubileju jim vsi člani kolektiva iskreno čestitamo in želimo v bodoče še mnogo zdravlja, tovariškega sodelovanja in delovnih uspehov.

Pri tem naj omenim še mnenje članov, da bi moralo vodstvo železarne posvečati večjo pozornost dolgoletnim delavcem. Pred časom smo zvedeli, da se pripravljajo osnutek pravilnika, ki bi določal dodatke na službena leta, vendar še do danes ni bil uveljavljen, kar pa ni pravilno!

ti o izbiri poklica pa se noben osmošolec še ni odločil za ta poklic;

— za nove turistične gostinske obrate v Kranjski gori bo potrebnih 50 novih kadrov. Mladina Kranjske gore pa ve kaže potrebnega zanimanja za razne poklice gostinstva in turizma, ki jih bo potrebovala Kranjska gora;

— nič boljša situacija ni z metalurškimi poklici, s katerimi mladina ni seznanjena in razumljivo, ne kaže zanimanja;

— očitna je potreba po vodovodnih instalaterjih, kleparjih, tesnarjih itd.

Gornji podatki so nas lahko prepričali, da trditev o potrebi usklajevanja interesov gospodarstva in poklicnega usmerjanja ni pretirana. Zato pričakujemo, da bodo družbeno politične organizacije, gospodarske organizacije in druge službe v tem mesecu, kakor tudi v bodoče, zainteresirane na uspešni dejavnosti poklicnega svetovanja in usmerjanja. Mesec usmerjanja mladine v poklice se bo zaključil s podelitvijo nagrad:

— za tri najboljše šolske spise,

— za najboljšo obdelavo poklicne problematike na šoli,

— za tri najdelavnejše poverjenike na šoli.

Skratka, vsa prizadevanja in želje odgovornih činiteljev so, da bi mladina pri izbiri poklica našla samo sebe, saj gre za njeno srečo in zadovoljstvo. To pa je tudi ena osnovnih komponent za razvoj naše socialistične skupnosti.

VIKTOR BRUN

Z. A.

Za varnost prometa na naših cestah

V lepih sončnih dnevih so zopet oživele naše ceste. Prav v nedeljah, ko je pretežno del naših delovnih ljudi prostih, se je spet začelo vrvenje številnih pešcev, kolesarjev in voznikov motornih vozil. Poleg domačih je velik dotok voznikov motornih vozil tudi iz drugih okrajev zaradi izredno ugodnih smučišč in naravnih lepot v Kranjski gori, Planici, Bledu itd. Ob večjih športnih prireditvah se promet silno poveča še z vozili iz drugih republik in inozemskih turistov.

Prometna sezona se še ni dobro začela, toda že nas spremljajo številne težke prometne nesreče s hudimi telesnimi poškodbami in celo s smrtnimi primeri. Statistika kaže, da so 80 % nesreč zakrivilo vozniki motornih vozil s prehitro vožnjo ali zaradi nepoznavanja cestno-prometnih predpisov. Številnim nesrečam pa je še vedno botroval alkohol. Prav med vozniki amaterji se najčešče dogaja, da vozijo vinjeni. Mislijo pač, da je ob nedeljskih izletih nujno uživanje alkohola in vožnja se potem običajno konča s prometno nezgodo. V lanskem letu je bilo v našem okraju 24 smrtnih primerov, 130 teže in 180 lažje poškodovanih oseb. Nesreče so se dogodile največ v sobotah in nedeljah po 17. uri, ko je promet največji in ko se popije največ alkohola. Številni povzročitelji prometnih nesreč so tudi vozniki brez daljše vozniške prakse. V našem okraju je šoferjev že preko 10.000, od tega nekaj nad 1000 poklicnih. Mnogo je voznikov brez lastnih motornih prometnih sredstev, ki vozijo le včasih in nimajo še dovolj izkušenj.

Problem v našem prometu so še vedno ceste. V prvih letih po vojni je bila gorenjska cesta najboljša v Sloveniji, danes pa zaradi večkrat povečanega prometa pomeni resen problem v cestnem prometu.

Cesta ima številne ovinkke, nepravilne nagibe, vzpone itd., kar povzroča največ težkoč predvsem voznikom tovornjakov, prikolic in avtobusov. Nevarnost se pa zelo poveča v zimskem času, poledenosti, megli, dežju itd. Ta cesta bo ostala nespremenjena verjetno še nekaj let, dokler ne bo zgrajena nova. Gostota prometa se bo iz leta v leto še večala, ker število novo registriranih motornih vozil zelo hitro narašča.

Na območju občine Jesenice bodo letos opravili nekatera dela za izboljšanje prometa in zmanjšanje števila prometnih nesreč:

- podvoz železniške postaje z vozliščem na cesti I/1
- rekonstrukcija ceste Toneta Cufarja
- izravnanje klanca na Lipcah
- začetek del na rekonstrukciji ceste Toneta Tomšiča
- dograditev ceste v Plavški rovt
- rekonstrukcija ceste v Javorniški rovt
- zgraditev obvozne poti za vprežna vozila od Zirovnice do Lesc
- ureditev prehodov za gonjenje živine v gornjesavski dolini
- zgraditev mostu čez Savo na Javorniku in ureditev Finžgarjeve ulice
- urejevanje južnega vozlišča novega podvoza na Jesenicah
- ureditev kolesarske steze in pločnika za pešce od Jesenic do Javornika
- označitev prehodov za pešce in dopolnitev prometnih znakov.

Poleg navedenih objektov bo obnovljenih še nekaj stranskih cest in izvedena penetracija nekaterih parkirnih prostorov in avtobusnih postajališč.

Najštevilnejši koristniki cest so pešci in kolesarji, ki mnogokrat povzročajo prometne nesreče. Zato bodo organizirana zanje posebna predavanja. V šolah pa bo

uveden obvezen pouk o prometni vzgoji.

Za varen in hiter promet na cesti I/1 je nujno odstraniti s te ceste vsa vprežna vozila vsaj na tistih mestih, kjer so že obvozne poti ali pa jih je možno urediti. V sodobnem prometu na naših cestah vprežni voz s svojo nepopolno tehnično opremo in počasnostjo resno ovira promet.

Poleg letos predvidenih izboljšav prometa na območju občine Jesenice je predvsem potrebno, da vsak uporabnik ceste prispeva k zmanjšanju prometnih nesreč. Naraščanje števila motornih vozil ne sme biti tudi vzrok za povečanje števila prometnih nesreč. Le s pazljivostjo nas vseh bomo lahko uspešno urejevali vedno večji promet na naših cestah.

Ustanovljeno je društvo iznajditeljev

V četrtek, 23. marca, je bil v prostorih Delavskega doma ustanovni občni zbor Društva iznajditeljev in avtorjev tehničnih izboljšav. To društvo je že sedmo tovrstno v Sloveniji in je ustanovljeno na podlagi sklepa kongresa iznajditeljev, ki je bil 1956. leta v Ljubljani.

Predsednik iniciativnega odbora, Niko Bernard, je v svojem referatu na kratko orisal pomen, vlogo in naloge novoustanovljenega društva v naši družbeni ureditvi in v gospodarstvu nasploh. Odraža naj se predvsem v zaščiti iznajditeljev in novatorjev, v organizacijski ukrepi in krepitvi razvoja racionalizatorske dejavnosti v našem industrijskem centru in v strokovni pomoči posameznim avtorjem tehničnih izboljšav pri uveljavljanju njihovih predlogov.

Predsednik Združenja iznajditeljev

Niko Bernard, predstavnik društva iznajditeljev

ter izrednega pomena, kajti prav društvo iznajditeljev je tisto, ki mora doprinesiti čim več v našem

nadaljnjem gospodarskem razvoju. Iznajditeljstvo je v naši državi še dokaj bomo v primerjavi z visokim številom inženirjev in tehnikov, kar je merilo za iznajditeljsko dejavnost v posameznih državah. S tem ni rečeno, da pri nas nismo sposobni, pač pa obratno, smo sposobni, kot vsi drugi, glavni vzrok je v tem, ker se iznajditeljski dejavnosti ni posvečalo tiste ravnje, ki je potrebna za uspešen razvoj iznajditeljstva.

Podjetja bodo morala novoustanovljenemu društvu nuditi možnost razvoja in preko njega objavljati interne razpise za reševanje raznih tehničnih in strokovnih problemov. S tem bi društvu dala priznanje, kar je velikega pomena, glavno pa je to, da bi se marsikakešen problem in naloga lahko rešila v okviru lastnega kolektiva. Zlasti to velja za železarno sedaj, ko začnjenja z veliko rekonstrukcijo.

Prisotni delegati so se seznanili tudi s pravilnikom društva, ki ga je tolačil dr. Pretnar, član republiškega Združenja iznajditeljev. Ob zaključku je bil izvoljen tudi trinajstčlanski upravni odbor društva in tričlanski nadzorni odbor. Za predsednika društva pa je bil izvoljen član kolektiva Železarne Jesenice, tov. Niko Bernard.

-T-

7. april - Svetovni dan zdravja

Ob priliki svetovnega dne zdravja hočemo posvetiti nekaj prostora tudi velikemu smotru, ki se ga ljudje vse premalo zavedajo. Ta smoter je ohranitev zdravja in življenja na delovnem mestu, pri delu, na cesti, doma, skratka povsod, kjer nam grozi nevarnost. V proizvodnji, kakor je naša, ki se mestoma razvija prav skokoma, skuša služba HTZ in z njo vred tudi organizatorji in vodje dela urediti ves delovni postopek, kar se le da smotrno in preudarno. Vsekakor tako, da se čim lažje izognemo nevarnostim, ki so v zvezi z delom in ki na mnogih mestih neposredno grozijo bodisi samemu izvajalcu dela, ali pa njegovi najbližji okolici.

Res je organizacija varnostne službe in ureditev varnih pogojev pri delu v glavnem stvar delavskega sveta in tehničnega vodstva

Kdaj bomo odstranili rdeči prah?

Rdeč prah, ki se vsipa iz pržnih peči, že dolga leta tare jeseniško prebivalstvo, posebno tiste, ki živijo v najbližji okolici teh peči. To vprašanje se čisto omenja na sestankih in zborih volivcev. Sedaj lahko trdimo, da bo dokončno rešeno. Kot smo zvedeli, so celotna konstrukcijska dela odpravevalne naprave v glavnem že zaključena. Treba je pričeti le še z montažo. Montažna dela pa bodo izvedljiva v času remonta pržnih peči, ker je delo med obratovanjem onemogočeno. Rezultat odpravevanja z napravo, ki je zamisel domačih konstruktorjev, ing. Vilmaņa in ing. Gregorčiča, ne bo nič slabši, kot z inozemskimi napravami, saj bo omogočal stopnjo čiščenja, oziroma zamenjanja prahu do 90 odstotkov. Sam postopek čiščenja bo kombiniran.

Toliko v vednost bralcem, ki zadržano lahko pričakujejo, da bodo dela še letos zaključena in prah z Jesenic dokončno odstranjen.

podjetja. Toda stvar slehernega delavca, ki delo neposredno opravlja, pa je izvajanje varnostnih navodil in podrejanje varnostnim ukrepom. Tu je varnostna disciplina ne samo za pogoj za uspešno izvršitev dela, temveč tudi jamstvo, da se pri delu ne bomo poškodovali ali ponesrečili.

Vsega tega se mladina in tudi starejši včasih ne zavedajo dovolj, ali pa o tem niso poučeni. Zaradi takih okolištin mladi ljudje pogosto napravijo napake ter se neustrezno zadržijo pri delu, neprimerno ravnaajo, kar se jim prav hitro maščuje. Mnogi fantje in dekleta največkrat sploh ne razmišljajo o nesrečah pri delu ali doma v gospodinjstvu. Bolezni in poškodbe pri delu mečejo vse skupaj v en koš. Se pomislijo ne, da prihajajo zjutraj na delo zdravi, veseli in zadovoljni, toda en sam trenutek nepazljivosti, omalovaževanja in nedisciplin pomeni, da so lahko brez prstov, roke, ali pa se še kako drugače poškodujejo in že so lahko med trpečimi bolniki v bolnici.

Usodno za mladino in tudi starejše je prav to, da se marsikate-

rih napak in nepravilnega ravnanja pri delu ali na cesti niti ne zavedajo, nasprotno, še prepričani so, da delajo pravilno oziroma skoraj prav tako, kakor so jim pri delu pokazali mojstri in drugi vodilni ljudje. Pogosto so taki ljudje na svojem delovnem mestu pretirano samozavestni, še posebej pri takšnem delu, kjer določene nevarnosti skrivoma grozijo zdravju ali življenju. Vse preradi preslišijo varnostna navodila ali opozorila starejših delavcev ter se jim postavijo po robu in oporekajo, češ da zanje nevarnosti sploh ni in da se jim ne bo nič zgodilo in tudi prepričani so, da znajo vse, pa tudi zmorejo vse.

Takšno omalovaževanje, nepravilno ravnanje in nedisciplina pa niso pogosti pojavi samo na delovnih mestih, ampak v precejšnji meri tudi na cesti, kjer so posledice navadno še hujše. Teh nesreč na cestah je ponekod celo nad 15 %.

Ob svetovnem dnevu zdravja sklenimo, da bomo odslej naše delo izboljšali in ga opravljali tako, da ne bo prišlo do nesreč in škode v podjetju.

Ansambli lahke glasbe so se predstavili jeseniškemu občinstvu

Dne 23. marca je priredil glasbeni svet pri občinskem svetu Svobode in prosvetnih društev v gledališču »Tone Cufar« revijo ansamblov lahke glasbe, katere glavni namen je bil, da se ti ansambli predstavijo tudi širšemu jeseniškemu občinstvu. Revije se je udeležilo sedem ansamblov z Jesenic, Koroške Bele, Radovljice in Podkorena.

Najprej je nastopil mladinski ansambel DPD Svobode »Franc Mencinger« Javornik — Koroška Bela, ki ga vodi Vojko Mandelj in je zaigral tri skladbe. Mladim izvajalcem se je poznalo, da je minilo šele nekaj mesecev, odkar je bil ansambel ustanovljen in morda bi bilo dobro tudi nekoliko spremeniti njegov sestav, ker sedanjí ni najboljši. Vendar so po-

gumno in zadovoljivo izvedli svoj program.

Kot drugi se je predstavil s tremi skladbami mladinski jazz ansambel, ki ga vodi Jože Zajc in je s svojim solidnim izvajanjem prijetno presenetil in na tem področju glasbene dejavnosti dosegel že lepo raven.

Ansambel Iva Čučnika, ki je zaigral dve skladbi, nima najbolj ugodno instrumentalno sestavo, tako, da znanje izvajalcev ni prišlo najbolje do izraza.

»Lajzov kvintet« iz Podkorena, ki ga vodi Lojze Rasinger, goji predvsem narodno glasbo in se je predstavil kot instrumentalni ansambel ter kot vokalni kvintet. Posebno je ugajala narodna »Hanzi padu u izaro«, ki jo je ansambel zapel kot vokalni kvintet.

Zabavni ansambel KUD »A.T. Linhart« iz Radovljice, ki ga vodi Polde Mavec, je izvedel dve skladbi, ki sta bili tako ritmično, kakor tudi melodično dobro podani. Izkazal se je tudi klarinetist Janez Jemc, ki je izvedel solistični del občutno in tehnično dokaj dovršeno.

Instrumentalni ansambel DPD Svobode »Tone Cufar« z Jesenic je pod vodstvom Francija Zelenjaka dokazal, da spada med najboljše ansamble na tej reviji, saj je izvedel svoj program tehnično zelo dobro in s pravim občutkom za tovrstno muziciranje.

Kot zadnji se je predstavil novoustanovljeni plesni orkester godbe DPD Svobode »Tone Cufar«, ki je pod vodstvom svojega dirigenta Remigija Noča izvedel tri

skladbe. Čeprav orkester še nima polne zasedbe in je imel le malo časa za pripravo, je svoj program izvedel zadovoljivo. Potrebna bo večja vigranost in tudi uglasitev posameznih instrumentov ni bila najboljša, vendar smo lahko prepričani, da se bo orkester že v bližnji bodočnosti močno uveljavil, če bo le imel pogoje za svoje delo.

Revija je lepo uspela in številno občinstvo je navdušeno dajalo priznanje izvajalcem. Mladinski jazz ansambel, zabavni ansambel KUD »A.T. Linhart« iz Radovljice, instrumentalni ansambel DPD Svobode »Tone Cufar« in plesni orkester godbe DPD Svobode »Tone Cufar«, bodo nastopili na okrajni reviji ansamblov zabavne glasbe v Kranju.

K.

Ob koncu dopoldanske izmene

Niko Bernard, predstavnik društva iznajditeljev

ter izrednega pomena, kajti prav društvo iznajditeljev je tisto, ki mora doprinesiti čim več v našem

Z ustanovnega občnega zbora društva iznajditeljev

Naši jubilanti – 50-letniki

V mesecu aprilu so in bodo praznovali svoj 50. rojstni dan naslednji naši sodelavci: STEFAN HRYCYK, Javornik II – 2. aprila; RUDOLF FUKS, energijski oddelak – 3. aprila; JOŽE ŠABANOVIČ, elektro peč – 3. aprila; ALOJZ HRIBAR, predelovalni obrati – 4. aprila; ANGELO POGAČNIK, komunalni oddelak – 6. aprila; RUDOLF BABIČ, visoke peči – 8. aprila; MARIJA ALES, HTZ – 9. aprila; RUDOLF BEĐEN, žična valjarna – 15. aprila; RUDOLF AMBROŽIČ, konstrukcijska delavnica – 16. aprila; STANISLAV KOBILICA, gradbeni oddelak – 24. aprila; JOŽE KUNŠIČ, vzdrževanje Javornik – 24. aprila; STANKO JUG, livarna – 30. aprila.

Ob tem življenjskem jubileju jim v imenu celotnega kolektiva iskreno čestitamo in želimo na njihovi življenjski poti še veliko uspehov in zadovoljstva!

Začeli so z urejanjem središča Jesenic

Vsi ugotavljamo, da Jesenice nimajo središča, kar tudi drži. Sam železniški podvoz in dela vzporedno s tem pa bodo delno pripomogla k lepšemu videzu tega dela mesta.

Zaradi del pri podvozu so zaprli glavno cesto. V najkrajšem času bodo porušili tudi del Mesarjeve hiše, ki je že izpraznjena. To je potrebno za ureditev ceste, ki bo v loku za Mesarjevo, Tancarjevo in staro Kokojevo hišo vodila v podvoz. Staro obstoječo cesto pa bo treba precej dvigniti, saj bo tekla preko podvoza približno v višini železniških tirov. Ureditve te ceste s potrebnimi opornimi zidovi pred kavarno Korotan in delno pred Mesarjevo in Tancarjevo hišo, kar tudi ureditev samega prometnega vozlišča, bo zahtevala še dokaj obsežna dela, vendar pa lahko pričakujemo, da ba pogled na ta del mesta precej drugačen. To je prva faza gradnje. V naslednjih letih pa bo treba realizirati urbanistični načrt mesta in urediti novo cestno traso, ki bo tekla po vrhu za Zobno ambulanto in dalje za Pošto, poslopjem ObLO, tako da se bo priključila sedanji stari cesti pri železniškem podvozu. V ta namen pa bo treba odstraniti park pred kavarno Korotan, stari železniški

podvoz pa bo izločen iz prometa in zasut.

Kako poceniti gradnjo stanovanj?

To vprašanje je na dnevnem redu, kadar in kjer koli se razpravlja o stanovanjskem problemu in o sami stanovanjski gradnji. – Ena glavnih možnosti pocenitve stanovanjske gradnje je prav gotovo v znižanju gradbenih stroškov oziroma v cenejšem gradbenem materialu.

Zlindrina opeka, ki smo jo po daljših raziskavah ing. Milana Marolta pričeli izdelovati na Jesenicah, je prav gotovo eden tistih gradbenih elementov, ki lahko mnogo vpliva na pocenitev gradnje. Zadnja leta se ta opeka vedno bolj uporablja v gradnji, čeprav so jo gradbeniki v začetku odklanjali. Vedno večje povpraševanje po njej pa narekuje razširitev obstoječega obrata. Zvedeli smo, da bo novi obrat v stari Korenovi hiši na Stari Savi z nabavo novega stroja imel dokaj večje zmogljivosti. – Spričo potreb pa bi bilo treba razmišljati o nabavi specialnega stroja s še večjo zmogljivostjo, tako da bi v celoti porabili ves žlindrin granulat, ki ga pridobivamo v železarni.

Kako naj sodelujejo prosilci stanovanj s fizično udeležbo pri stanovanjski gradnji

Stanovanjsko vprašanje je problem, ki se ne bo tako hitro rešen, kljub temu, da še v zadnjem času iščejo vse mogoče oblike za financiranje in gradnjo stanovanjskih objektov. Način, kako dobiti stanovanje, ali z zaaranjem, ali s fizično udeležbo, ali s soudeležbo z lastnimi sredstvi, bo prav gotovo veliko pripomogel k reševanju tega vprašanja. Vendar pa nastaja vprašanje, kako sodelovati pri gradnji stanovanj s fizično udeležbo prosilcev.

Železarna Jesenice je že pred leti dala na prioriteto listo tiste prosilce stanovanj, ki so se obvezali, da bodo naredili 500 prostovoljnih ur pri gradnji stanovanj in to v skladu Pod Mežaklo. Ta soudeležba prosilcev je prav gotovo veliko pripomogla k stanovanjski gradnji, saj je bilo narejenih skupno 32.000 delovnih ur, kar predstavlja, če računamo uro le 100 din, znesek 3.200.000 din. – Res je, da gradbeno podjetje Bled in Nova Gorica, ki sta te bloke gradila, nista delala težav glede sodelovanja prosilcev pri gradbenih in zemeljskih delih. Drugače pa je sedaj z gradbenimi podjetji Gradis, Savo in Projektom, ki se branijo udeležbe prosilcev z delom z različnimi izgovori. Delno je razumljivo, da podjetje, ki ima na razpolago vso mehanizacijo in

zadostno število kvalificirane delovne sile, odklanja to pomoč. – Vendar bi bilo treba iskati način, kako naj to delo prosilcev pride do izraza. Prav tako ta podjetja odklanjajo tudi sodelovanje električarjev, instalaterjev in ostalih kvalificiranih delavcev, ki bi lahko sodelovali pri obrtniških delih v zaključni gradnji stanovanj, češ, da nastopajo težave pri sklepanju pogodb z obrtniški podjetji, ki imajo na razpolago lastno delovno silo.

Vse to nas vodi do resnega premisleka, kako sodelovati s fizično soudeležbo pri sami gradnji. Ne sme nam biti vseeno, da ljudje samo delajo. Njihovo delo mora imeti ekonom. in finančni uspeh. Odražati se mora v cenejši gradnji stanovanj, oziroma konkretno: blok, ki bo grajen s fizično soudeležbo prosilcev, mora biti cenejši za vrednost izvršenih delovnih ur prosilcev pri gradnji.

Brez dvoma bo treba o tem razmišljati. Merodajni forumi pa naj se na skupnem posvetu z gradbeniki točno pogovorijo o načinu sodelovanja, oziroma naj poiščejo skupno obliko dela. Kolikor prosilci ne bi mogli sodelovati direktno pri gradnji sami, pa lahko sodelujejo v pripravah gramozja, opeke in pri urejevanju okolice stanovanjskih naselij, kot tudi pri

raznih komunalnih delih: pri urejanju kanalizacije, vodovoda in podobno. Če s podjetji tudi v tem ne bi prišli do skupnega zaključka, pa bi bilo vsekakor pametno, da bi se ti prosilci vključili v razna razkladalna dela v podjetju. Tako ustvarjena denarna sredstva pa naj bi se vlagala kot soudeležbo teh prosilcev v gradnjo stanovanj.

O tem bo treba razmisliti že zaradi tega, ker imamo v podjetju še mnogo primerov socialno šibkih članov kolektiva, ki so potrebni stanovanj, njihovo gmočno stanje pa ne dovoljuje, da bi lahko vložili za stanovanje večje vsote denarja, ki so predvidene v razpisu za razna družinska stanovanja. –T–

ZAHVALA

Ob nenadni smrti našega dragega očeta

MIHE POGAČNIKA

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki so nam izrekli sožalje in se v tako velikem številu, doma in na pokopališču, poslovili od pokojnika. Zahvaljujem se tudi vsem darovalcem vencev, sosedom, Društvu upokojencev Jesenice, gasilski četi mesta Jesenice, pevcem, godbi DPD Svoboda za žalosinke ter vsem trem grobnikom za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Zalujoči Pogačnikovi

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše ljube in dobre žene ter mamice

IVANE ŠKULJ

se toplo in prisrčno zahvaljujem primariju dr. Brandstetterju in strežnemu osebju internega oddelka v jeseniški bolnici za vso skrb in nego v času njene bolezni. Prav tako se zahvaljujem darovalcem lepih vencev in cvetja, vsem znanecem in sosedom, posebno pa še kolektivu konstrukcijske delavnice za poštvovalnost in sočustvovanje. Zahvalo izrekam tudi kolektivu »Tobaka« Radovljica in kolektivu Tobačne tovarne Ljubljana za podarjene vence, kakor tudi tov. Berčevci in tov. Rejčevci, ki sta se skupno z učenci udeležili pogreba.

Prisrčna hvala vsem, ki so se poslovlili od moje dobre žene in jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti v preani grob.

Zalujoči: mož Martin, hčerka Janka in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

JANEZA TRATNIKA

izrekamo iskreno zahvalo vsem sorodnikom, znanecem in prijateljem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali krasne vence in cvetje ter izrekli ustne in v pismeno sožalje.

Posebno zahvalo smo dolžni dr. Višnarju in dr. Sajovicu za dolgoletno zdravniško pomoč.

Iskreno se zahvaljujem kolektivu nabavnega oddelka za podarjeni venec in denarno pomoč.

Vsem še enkrat prav lepa hvala.

Zalujoči: žena Ivana, hčerka Ivanka ter sin Emil z družino

Športne vesti

ŠAHOVSKA SIMULTANKA NA JESENICAH

17. marca 1961 je odigral na Jesenicah avstrijski državni prvak, mojster Robatsch proti 27 jeseniškim šahistom simultanko. – 21 partij je dobil, 5 remiziral in eno izgubil. Od Jeseničanov je dobil Pepe Ključevič, remizirali pa so: Jan, Župan, Krničar, Železnik in Hutar.

Na brzoturnirju pa je bil vrstni red naslednji: Zorko 11 točk, Kaše 8, Šimčič 7 in pol itd.

Vladimir Kaše

PRVO MESTO ZA NAŠE ODOBJARJE

V nedeljo 26. marca je bilo na Jesenicah tekmovanje odbojkarjev za jugoslovanski pokal. Tekmovanje je bilo organizirano v gorenjskem merilu, sodelovali pa sta dve ekipi z Jesenic, Sava iz Kranja, Partizan Žirovnica in Partizan Kropa. Zmagala je prva ekipa Jesenic, ki se je uvrstila tudi v nadaljnje tekmovanje.

Rezultati posameznih tekem: Jesenice I : Kropa 2:0, Jesenice I : Žirovnica 2:0, Žirovnica : Kropa 2:0, Kropa : Sava 2:0, Jesenice II : Kropa 2:0, Sava : Jesenice II 2:1, Jesenice I : Jesenice II 2:1, Jesenice I : Sava 2:0, Sava : Žirovnica 0:2, Žirovnica : Jesenice II 2:0. – Vrstni red: Jesenice I 8 – 8:1; Žirovnica 6 – 6:2; Jesenice II 2 – 4:6; Kropa 2 – 2:6; Sava 2 – 2:7.

KOŠARKARJI NA JAVORNIKU PRED NOVO SEZONO

V lanskem letu so na Javorniku pri TVD Partizan ustanovili tudi košarkaško ekipo. Kljub skromnim pogojem so mladi košarkarji dosegli v republiški košarkaški ligi dobre rezultate. V letošnji sezoni bodo s tekmovanjem nadaljevali in upajo, da bodo v prihodnjem letu lahko tekmovali že v drugi republiški košarkaški ligi. Košarkarji trenirajo in tekmujejo na telovadnem igrišču poleg doma TVD Partizan, kjer so si zaslono uredili igrišče. Uprava TVD Partizan bo morala košarkaški sekciji posvetiti še večjo pozornost kot doslej, kajti mladi košarkarji kažejo za to športno panogo veliko zanimanje. Morda bi kazalo v prihodnosti urediti igrišče z betonsko ploščo na Kresu nad Koroško Belo. S tem bi uresničili idejo tov. Toneta Dečmana, predsednika Smučarske zveze Slovenije, ki je ob svojem obisku na Javorniku dejal, da Kres postaja majhen športni center. To sicer velja za zimske mesece, skrbeti pa bo treba tudi zato, da se bodo športniki zbirali na Kresu tudi poleti.

delka obljubljam, da jih bom izenačil z ostalimi knjigovodji podjetja in jim tako priboril pripadajočo tarifno postavko in rešitev, na katero že dalj časa zaman čakajo.

V zadnji številki Tehnične priloge Železarja mi je bila zelo všeč prva stran, oziroma fotografija, ki predstavlja sliko stroja »Siemag« iz predelovalnih obratov. Pod to fotografijo pa bi moral biti naslov: »Siemag – tehnični problem številka 1«.

Kolikor se ne namerava kupiti kolektivu »Straže« na Javorniku stroja za lupljenje krompirja, potem imam predlog, da se odpre novo delovno mesto brusilca, ki bi brusil nože kuharicam, kadar bi bil na jedilnem listu krompir.

To je dobro, da so bili plakati zaglavne revije razobešeni na oblasne deske šele na dan predstave, sicer bi dvorano »razneslo« zaradi velikega obiska. Nekaterim ta obisk ni bil všeč, ker je bila dan prej predstava »Razvalina življenja« slabo obiskana. Če pomislim, koliko imamo prosvetnih in kulturnih delavcev, potem bi morala biti tudi ta predstava zadovoljivo obiskana.

Čudim se stanovalcem blokov na Borovljah, ko ne vedo, da so balkoni za udoben počitek z razgledom, ne pa sušilnice raznovrstnega perila. Upam, da bodo vsi stanovalci skupaj našli vsaj toliko delovnega poleta, da bodo »zašpilili« v tla nekaj kolov, na katerih bi se potem lahko sušilo perilo.

Do nadaljnjega pozdravljeni
ŠPICA NERGAČ

ZA SVEH V RAZVEDRILU

Pozdravljeni Nergači!

Teden čistoče bo najbrž, sem si mislil, ko sem videl otroke v spremstvu staršev, ko so šli po Stari Savi z različnimi vejami v rokah in na ramah, šele ko sem bolje pogledal, sem videl, da so to »bagance« in da je to nekakšen uvod v neoficielne prihajajoče praznike. To mi je potrdila tudi tekačica z Javornika, ker je rekla, da ji v takih dneh ni treba nositi cele štruce kruha uslužbenkam, ker jim gre potica bolj v slast. Tudi gospodinje so zelo vsele naše barvne industrije, ko je letos dala na trg različne barve in vzorčke zajčkov in belih ovčic za barvanje jajc in jim tako prihranila mučenje s čebulo in drugimi pripomočki. Tudi pri mesarjih sem opazil, da bodo v tem mesecu dosegli izreden uspeh v izplačilu po učinku, ker so se vrgli na »politiško šunknov«. Sicer sem hotel zaradi tega urgirati, pa so mi rekli »štacunarji«, da se ne razumem v njihov »kšeft«. Njihovega »kšefta« res ne razumem, vem pa, da tudi če človek nima koledarja, lahko po njih ugotovi, kdaj bo kakšen praznik. Mislim, da sem o tem dosti povedal, ker imam še nekaj drugih novic iz obratov, ki vas bodo tudi gotovo zanimala.

Vsi ste zadnjič dobili okrožnico, katera vas je obveščala, da smo stopili v borbo proti podtalnemu sovražniku podjetja: proti podganam. Po dosedanjih poročilih poveljstva HTZ je sovražni rod podgan uničen razen nekaterih, ki se jim je posrečilo uiti. Te ubegle

podgane so me prosile za pomoč, da jim svetujem, kam naj se skrijejo, da bodo varne pred nadaljnjim zasledovanjem. Napotil sem jih pod stopnice pri livarni in jim rekel, da so med tisto svinjarijo najbolj varne, ker se je še nihče ni lotil, oziroma pospravil.

Zadnje čase opažam, da je za topli obrok malo interesentov, kadar se pokaže na krožniških krompirjeva ali kakšna druga juha, ogromno pa je ljubiteljev, kadar se pojavijo klobase. Nekateri lakotniki pridejo po izjavah kuharic celo po dvakrat pred njihovo okence. Zato mislim, da ne bi bilo napak, če bi delavce obvestili predhodno z jedilnikom o vrsti obroka in tako lahko preprečili, da se ne bi ogromni izdatki za topli obrok, katere plačuje podjetje v milijonih, prikazovali v sodovih za pomije.

V svoji pisarni sem sprejel tudi zastopnike upokojencev, ki čakajo na upokojitve. O svoji stvari so me obvestili ustmeno, ker pravijo, da se pismena rešitev preveč zavleče. Prosili so me, naj posredujem pri socialnem oddelku, da jim čimprej izstavijo pokojninske odločbe. Ni jim jasno, zakaj se pri nekaterih zavleče vsa zadeva po več mesecev, dočim drugi dobijo rešitev, ko so še na službenih mestih; obljubil sem jim, da jim bo to socialni oddelak, ko bo prečital te vrste, gotovo odgovoril v eni izmed naslednjih številčk Železarja.

Knjigovodjem komunalnega od-

ZELEZAR, 14-dnevnik – Izdaja: Železarna Jesenice – Odgovorni urednik: Stane Tušar – Tehnični urednik: Edo Žagar – Ureja uredniški odbor: Franc Pogačnik (predsednik), inž. Avgust Karba (Gospodarska rubrika), Milan Polak (Delavsko upravljanje), Janko Burnik (Iz naše zakonodaje), Stefan Nemec (Življenje v naši komuni), Ivo Ščavničar (Kako koristimo prosti čas), inž. Janko Mede (Tehnična priloga), Leopold Lamovšek, Tone Jasnič, Živan Vovk in Remigij Noč (korektor) – Naslov: Uredništvo »Železar« – Železarna Jesenice, telefon številka 394 – Tisk: »Gorenjski tisk« v Kranju